2

ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 131 (513) Чацьвер, 24 лістапада 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню у аўторак, чацьвер і суботу | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

Партыя была, ёсьць і будзе адзінай.

Учора адчыніўся XI зьезд КП(б) Беларусі.

Троцкісцкая опозіцыя ў шэрагах Ленінскага бальшавіцкага комсамолу ня мае ніякага ўплыву.

98,68 %!

У гарадзкіх комсамольскіх ячэйках прапрацоўка тэзісаў да 15-га зьезду УсеКП(б) ідзе шпаркім тэмпам.

Нікчэмная, ганебная атака на бальшавіцкія цітадэлі, ленінскага комсамолу канчаецца ганебным правалам опозіцыйных адзінак.

Опозіцыянэры сустракаюць ва ўсіх ячэйках дружны і рашучы адпор. Мы ўжо зараз маем канчатковыя лічбы прапрацоўкі на сходах комсамольскага актыву пытаньняў, стаячых перад 15-м зьездам УсеКП(б), а таксама пытаньне аб выключэньні з партыі Троцкага і Зіноўева. Мы зараз прывядзём красамоўныя лічбы па тых акругах, аб якіх у газэце яшчэ не паведамлялася:

— На сходзе Гомельскага актыву прысутнічала 500 асоб. З іх галасавалі за тэзісы ЦК 499, пры адным устрымаўшымся:

— У Магілеве і Полацку прысутнічала на сходах па 150 чалавек. Галасавалі за тэзісы аднагалосна.

У Воршы ўсе 142 чалавекі, якія прысутнічалі на актыве, адзінадушна галасавалі за тэзісы.

Наогул па ўсіх 8-мі акругах БССР на сходах комсамольскага актыву прысутнічала 2474 чалавекі, з якіх за тэзісы ЦК галасавала 2442 чалавекі, альбо 98,68 проц., супроць галасавала 0,53 проц. і ўстрымаліся 0,79 проц. агульнай колькасьці прысутнічаўшых на сходах таварышоў.

Трэба напомніць і аб тым, што за апошнія часы, у сувязі з 10-годзьдзем Кастрычніка, а таксама, як рэха на выключэньне з партыі Троцкага і Зіноўева, у шэрагі партыі ўступіла 40 тысяч рабочых і работніц.

Да гэтых лічбаў дадаваць няма нічога. Яны самі кажуць за сябе.

Бальшавіцкая партыя была, ёсьць і будзе па-ленінску адзінай!

Комсамол пад кіраўніцтвам партыі з гонарам і на будучы час будзе несьці ленінскі, бальшавіцкі сьцяг.

На зьезьдзе.

● Дэлегаты і госьці сабраліся, як кажуць, цюцелька ў цюцельку. Спазьніўшыся хаця-б на пяць хвілін ня мелі ўжо дзе сесьці.

● Шмат бачыўшая, стаўшая гістарычным месцам, заля клюбу імя Карла Маркса нібы памаладзела. Яна ружавее сьцягамі і лёзунгамі. Над сцэнай гірляндамі электрычных лямпачак гараць словы вечна старога і вечна новага лёзунгу: «ПАРТЫЯ БЫЛА, ЁСЬЦЬ І БУДЗЕ АДЗІНАЙ“.

● Пасяджэньне яшчэ не пачалося, а ў залі ўжо старожкая цішыня. Толькі ледзь-ледзь шалясьцяць устанаўліваемыя для кіноздымкі электрычныя „юпіцеры“. Перапоўнена ня толькі заля, але і «галубятня“. Многа бязбілетнага народу каля дзьвярэй.

● Працяжнымі воплескамі сустракаюць дэлегаты ўзыходзячага на сцэну таварыша КНОРЫНА. Кароткая сталёвая прамова. Зьезд адчыніўся.

● У прэзыдыум зьезду, сярод шэрагу другіх таварышоў, абіраюцца два работнікі комсамолу т. т. БАРАНЬНІКАЎ І ГАЛАВАЧ; у сэкратарыят—т. КРАСОЎСКІ.

● Першае слова зьезду, першае прывітаньне—Цэнтральнаму Камітэту ЎсеКП(б), Комінтэрну, компартыі Заходняй Беларусі.

● Перапынак на 10 хвілін. У фойэ, ля кніжных кіёскаў, у буфэце—спатканьні старых таварышоў, ажыўленыя гутаркі, успаміны.

● Званок кліча зноў у залю. Спатканы працяжнымі воплескамі выступае з дакладам аб працы ЦК УсеКП(б) тав. СУЛІМАЎ—сябра ЦК УсеКП(б), быўшы сэкратар Уральскага вабласнога камітэту УсеКП(б), у сучасны момант Намесьнік Народнага Камісара Шляхоў Зносін СССР.

● Мерным патокам плывуць у дакладзе тав. Сулімава лічбы і факты. Зьезд прыступіў да практычнай працы.

Прывітаньне Комінтэрну.

XI зьезд КП(б)Б шле гарачае прывітаньне штабу сусьветнай рэволюцыі—III-му Комуністычнаму Інтэрнацыяналу.

Вынікі 10-гадовага будаўніцтва першай соцыялістычнай дзяржавы сьведчаць, што наша партыя засталася вернай ленінскім наказам і зьяўляецца наймацнейшай падпорай Комінтэрну.

Будуючы соцыялізм у нашай краіне мы ўзмацоўваем позіцыю сусьветнага пролетарыяту ў яго барацьбе з капіталізмам.

Толькі ворагі, толькі рэнегаты комунізму, толькі малаверы могуць абвінавачваць нашу партыю ў „тэрмідорыянстве“, у «кулацкіх ухілах», у „нацыянальнай абмежаванасьці“.

Мы былі, застаёмся і застанемся партыяй інтэрнацыянальнай справы, партыяй барацьбы за вызваленьне сусьветнага пролетарыяту, за сусьветную рэволюцыю.

Спробы опозіцыі ва ЎсеКП(б) увесьці раскол у міжнародны комуністычны рух спаткалі такі-ж самы рашучы, згуртаваны адпор, які опозіцыя атрымала з боку сталёвых ленінскіх радоў УсеКП(б). Ніякія атакі ня здолеюць парушыць адзінства Комуністычнага Інтэрнацыяналу і яго сэкцый.

Няхай жыве міжнароднае адзінства комуністычных партый пад ленінскім сьцягам Комінтэрну!

Няхай жыве Комінтэрн—кіраўнік надыходзячых баёў за сусьветную рэволюцыю!

Прэзыдыум XI зьезду КП(б)Б.

Па прапанове менскай, гомельскай і віцебскай дэлегацый аднагалосна абіраецца прэзыдыум у складзе 46 чал.

У прэзыдыум уваходзяць т. т.: Сулімаў, Лебедзь, Абрамчук, Акулік, Ашаровіч, Астапенка, Бэйлін, Барушка, Баль, Бараньнікаў, Васілевіч, Віленстовіч, Галадзед, Гурэвіч, Гантман, Грысэвіч, Галавач, Дамброўскі, Дарафееў, Ігнатоўскі, Іваноў, Кнорын, Карклін, Крэмер, Калнін, Крохмаль, Ланда, Малашонак, Малаковіч, Нэйланд, Пілер, Перапечка, Паўлюкевіч, Прусакова, Рыжоў, Славінскі, Стасевіч, Сасноўскі, Супрун, Страўміт, Фабрыцыус, Фёдараў, Хацкевіч, Чарвякоў, Шкірыч, Яцкевіч.

Ганаровы прэзыдыум.

У ганаровы прэзыдыум пад бурныя воплескі абраны т. т. Сталін, Бухарын, Рыкаў, Калінін, Томскі, Молатаў, Рудзутак, Варашылаў, Куйбышаў і Арджанікідзэ.

Дзеньнік зьезду.

Зьездам пасланы прывітальныя тэлеграмы ЦК УсеКП(б). Выканкому Комінтэрна „Праўде“, Комуністычнай партыі Заходняй Беларусі, зьезду КП(б)У і маскоўскай губпарт-конфэрэнцыі.

На вячэрнім пасяджэньні быў заслуханы даклад тав. СУЛІМАВА аб працы ЦК УсеКП(б). Учора раніцою быў заслуханы даклад тав. ЛЕБЕДЗЯ аб працы ЦКК УсеКП(б).

Пад сьцягам ленінізму.

(З уступнай прамовы сэкратара ЦК КП(б)Б тав. Кнорына).

Таварышы, на XI зьезд комуністычнай партыі бальшавікоў Беларусі да гэтага часу прыбыло 344 дэлегаты з пастаноўчым голасам і 220—з дарадчым голасам, якія прадстаўляюць усяго 23.735 членаў і 11.392 кандыдаты, а ўсяго—35.127 членаў і кандыдатаў нашае партыі. Такім чынам, правамоцнасьць нашага зьезду поўная. На гэтай падставе дазвольце XI-ы зьезд КП(б) абвясьціць адкрытым. (Бурныя воплескі).

Таварышы, у цяжкай барацьбе за перамогу міжнароднай пролетарскай рэволюцыі і за справу соцыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне. у пэрыод між X-м і XI-м зьездамі КП(б)Б, мы страцілі аднаго з лепшых нашых працаўнікоў, члена ЦК КП(б)Б т. АПАНСКАГА, і дзесяткі членаў нашай усесаюзнай комуністычнай партыі, сотні рэволюцыйных рабочых, сялян, адданейшых барацьбітоў за справу соцыялізму. Прапаную ўшанаваць іх памяць уставаньнем. (Усе ўстаюць).

Вайна становіцца няўхільнай.

Таварышы, за намі годы цяжкай барацьбы і працы. За гэты год міжнародныя адносіны, адносіны паміж Савецкім Саюзам і капіталістычнымі дзяржавамі значна пагоршыліся. З кожным днём усё больш і больш ясна становіцца, што контррэволюцыйная вайна супроць Савецкага Саюзу становіцца ўсё больш і больш магчымай і няўхільнай. Гэтая акалічнасьць змусіла КП(б) за мінулы пэрыод накіраваць значную частку свае ўвагі на растлумачэньне шырокім гушчам працоўных міжнароднага становішча нашае краіны і таксама накіраваць значную частку нашай ўвагі і нашых сіл на справу організацыі абароны нашае краіны, на справу садзейнічаньня Чырвонай арміі. Але нашы сілы ня толькі ў Чырвонай арміі, мы маем на сваім баку падтрыманьне ўсіх рабочых, усяе асноўнае масы сялянства. Мы маем на сваім баку падтрыманьне рэволюцыйнага міжнароднага пролетарыяту. Разам з міжнародным пролетарыятам, пад кіраўніцтвам Усесаюзнай комуністычнай партыі, Савецкі Саюз пераможа ў надыходзячай вайне і адваюе права на соцыялістычнае будаўніцтва.

На соцыялістычным шляху,

Мы маем за гэты год значныя посьпехі ў галіне ўзьняцьця нашай прамысловасьці сельскай гаспадаркі і організацыі сялянскай беднаты. Мы маем буйнейшыя дасягненьні ў галіне вырашэньня нацыянальнага пытаньня, будаўніцтва культуры, узьняцьця ўсіх нацыянальнасьцяй Беларусі на больш культурную політычную вышыню, згоду ў год, з месяцу ў месяц мы расьцём і мацнеем. Троцкісцкая опозіцыя страціла здольнасьць бачыць наша будаўніцтва і нашы посьпехі. Троцкісцкая опозіцыя, ныючая і хныкаючая, стала сур'ёзнейшай перашкодай і памехай у справе соцыялістычнага будаўніцтва ў нашым краі.

Барацьба з опозіцыяй.

Таму значная частка нашае ўвагі за мінулы пэрыод была накіравана на барацьбу з троцкісцкай опозіцыяй, як з новай формай меншавізму ў шэрагах нашай Усесаюзнай комуністычнай партыі.

Дзякуючы ўпартай працы нашай організацыі па растлумачэньні масам ленінскага вучэньня і шляхоў соцыялістычнага будаўніцтва ў нашым краі, мы яднаем вакол сябе ў якасьці верных прыхільнікаў ленінскага вучэньня, у якасьці верных і трывалых барацьбітоў за справу Кастрычнікавай рэволюцыі, за справу міжнароднага пролетарыяту больш 99 проц. усяе нашае організацыі. Нікчэмная купка паасобных опозіцыянэраў-троцкістых аказалася зусім ізаляванай у нашай організацыі. Троцкісцкая опозіцыя не карысталася і не карыстаецца ў нашай організацыі ніякім уплывам. Мы можам сказаць, што троцкісцкая опозіцыя не карыстаецца і не карысталася ніякім уплывам у шэрагах нашага комсамолу, які ў поўнай меры ідзе сумесна з комуністычнай партыяй, працуючы пад кіраўніцтвам партыі.

Мы тут таксама павінны адзначыць, што троцкісцкая опозіцыя не атрымала ніякага падтрыманьня сярод беспартыйных рабочых мас.

Уся рабочая кляса ідзе за сваёй партыяй і працуе пад яе кіраўніцтвам. Гэта даказвае яскравей за ўсё той факт,—што за адзін, прыкладам, тыдзень у шэрагі нашай партыі, з рабочае клясы Беларусі ўлілося больш дзьвюх тысяч новых членаў.

Опозіцыя таксама прабавала зыграць на ўсё яшчэ маючыхся недахопах у нацыянальным будаўніцтве, на экономічнай адсталасьці нацыянальных рэспублік, на незакончанасьці работы па рацыяналізацыі, але дэмагогічная опозіцыйная нацыянальная пляцформа не павяла за сабою нікога.

Адзінымі і згуртаванымі.

Наш зьезд які мы сёньня адкрываем, павінен праходзіць пад сьцягам ленінізму, пад сьцягам упартай барацьбы за поўную перамогу соцыялізму ў нашай краіне, пад сьцягам баявой згуртаванасьці нашай партыі для выкананьня ўсіх найцяжэйшых задач, якія ў наступны час стаяць перад намі.

Наш зьезд павінен праходзіць пад знакам міжнароднай пролетарскай рэволюцыі, пад знакам нашага адзінства ў міжнародным рэволюцыйным комуністычным руху, адмятаючы ў бок усе паклёпы, усе прыдзіркі опозіцыі наконт „нацыянальнай абмежаванасьці“ і г. д.

Таварышы, мы можам сказаць зараз адкрываючы наш зьезд на грунце працы нашых акруговых конфэрэнцый, на грунце работ усіх папярэдніх ім раённых конфэрэнцый, што мы падыходзім да XV зьезду ЎсеКП(б) адзінымі і згуртаванымі, політычна і тэорытычна ўзросшымі.

Комуністычнай партыі Заходняй Беларусі*).

XI зьезд комуністычнай партыі Беларусі шле шчырае прывітаньне КПЗБ, а таксама рабочым і сялянам Заходняй Беларусі.

Таварышы! Нядаўна Савецкая Беларусь разам з усім Савецкім Саюзам адсьвяткавала дзесятую гадавіну Кастрычнікавай рэволюцыі. Разам з Савецкім Саюзам мы падлічвалі нашы дасягненьні за дзесяць год. Разбураную, зруйнаваную імпэрыялістычнай вайной і дзьвюма окупацыямі Савецкую Беларусь рабочыя і сяляне Беларусі пад кіраўніцтвам КП(б)Б за гэтыя гады адбудавалі. **Савецкая Беларусь ідзе па шляху далейшага экономічнага і культурнага росквіту, па шляху соцыялістычнага будаўніцтва.** Перабсталёўваюцца і будуюцца новыя фабрыкі і заводы, узрастае прамысловая вытворчасьць. Значна палепшылася становішча рабочай клясы, заработная плата ўжо вышэй даваеннай. Кастрычнікавым маніфэстам прадбачыцца паступовы **пераход з 8-гадзіннага на 7-гадзінны дзень працы.**

Сялянства атрымала зямлю, адабраную ад паноў

(каля 1.300.000 дзесяцін), з дадатковага дзяржаўнага зямельнага фонду (лясныя плошчы, абрэзка непрацоўных гаспадарак) перадана сялянству больш 700.000 дзесяцін зямлі; шляхам мэліорацыі перадаюцца ў карыстаньне сялян новыя плошчы зямлі з-пад асушаных балот. Узрастае засеўная плошча, узрастае лік рабочай і рагатай жывёлы ў сялянскіх гаспадарках, шырока праводзіцца землеўпарадкаваньне. З кожным годам сялянства ўсё больш і больш пераходзіць да інтэнсыўных форм земляробства. **35 процантаў сялянскіх гаспадарак вызвалены ад сельска-гаспадарчага падатку.**

Узрастае лік мэдыцынскіх і аграномічных пунктаў у вёсцы,

узрастае лік школ, хат-чытален, пунктаў па ліквідацыі няпісьменнасьці і іншых культурных установаў у вёсцы.

Мы маем вялікія дасягненьні ў галіне правядзеньня нацыянальнай політыкі.

Заканчваецца перавод на беларускую мову дзяржаўных і грамадзкіх установаў—на мову большасьці насельніцтва БССР, пераважна беларускага сялянства. На беларускай мове працуюць тысячы ніжэйшых і сярэдніх школ, пераходзяць на беларускую мову вышэйшыя навучальныя ўстановы (якіх на Беларусі да рэволюцыі ня было). Адначасова забясьпечана абслугоўваньне соцыяльна-культурных патрэб нацменшасьцяй на іх роднай мове.

Вялікія дасягненьні за такі кароткі час сталі магчымымі,

дзякуючы ленінскай політыцы,

якую праводзіла наша партыя. Правільнай ленінскай політыкай комуністычная партыя заваявала такі ўплыў, такі аўторытэт сярод працоўных мас, **якога ня мае ні адна партыя ў сьвеце.** Дзесяткі тысяч заяў аб уступленьні ў компартыю, паданых рабочымі ад варштату ў сувязі з 10-годзьдзем Кастрычнікавай рэволюцыі лішні раз сьведчаць аб гэтым.

Таварышы!

Мы ведаем пра марнае паднявольнае жыцьцё працоўных Заходняй Беларусі

пад уладай польскага фашызму. Прамысловасьць паступова замірае. Пакупная здольнасьць унутры краіны зьменшылася, з прычыны зьбядненьня і нэдзы працоўных мас. А польскі фашысцкі ўрад замест заключэньня гандлёвага дагавору з СССР, які-б зьявіўся вялікім рынкам збыту для прамысловай вытворчасьці, больш клапоціцца аб ваеннай падрыхтоўцы для нападу на СССР. Рабочы Заходняй Беларусі ня мае нават тых элемэнтарных заваёў, якія маюць нават рабочыя іншых буржуазных краін. Сяляне ня толькі не атрымалі зямлі, але нават страцілі спрадвечнейшыя правы (ліквідацыя сэрвітутаў).

Нячуваныя цяжкія падаткі,

адсутнасьць якой-бы то ні было дапамогі вынішчаюць сялянскія гаспадаркі. Сялянская гаспадарка не паляпшаецца, а ідзе да заняпаду. Каля трох мільёнаў беларускіх сялян, адвечных жыхароў у гэтым краі, адзіных законных гаспадароў на зямлю, стагодзьдзямі палітую іх потам, фашысцкі ўрад Пол шчы зьвёў да становішча разбуранай, бяспраўнай нацыянальнай меншасьці. Усялякія правы соцыяльна-нацыянальнай сьвядомасьці бязьлітасна душацца мэтодамі фашысцкага гвалту. Над заходняй беларускай вёскай усеўладна пануе польскі пан паліцыянт-асаднік.

Зах. Беларусь стала турмой для беларускіх сялян і рабочых

Агульнае незадаволеньне беларускіх сялян і іх змаганьне за сваё соцыяльнае і нацыянальнае вызваленьне польскі фашысцкі ўрад спрабуе задушыць ня толькі сродкамі фашысцкага тэрору. Ён на свае грошы стварае дэфэнзыўныя нібы-та беларускія групоўкі, ён выкарыстоўвае беларускіх соцыял-здраднікаў з мэтай рашчапіць адзіны рэволюцыйны вызвалечы рух рабочых і сялян Заходняй Беларусі. Фашысцкі ўрад дазволіў адкрыць некалькі беларускіх і дзьвёхмоўных, так-званых „утрктывістычных“ школ, а ў той самы час **арыштоўвае і высылае з Заходняй Беларусі беларускіх настаўнікаў, даручаючы выкладаньне ў створаных ім „беларускіх“ школах польскім настаўнікам.** З ашуканчай мэтай фашысцкі польскі ўрад уступае ў хаўрус з беларускімі соцыял-здраднікамі, а ў той час вядзе жорсткую барацьбу з сапраўднымі змагаьнікамі за правы зах.-беларускіх рабочых і сялян.

Але мы ўпэўнены, што ні аблуда фашысцкага ўраду, ні здрада беларускіх соцыял-здраднікаў ня здолее ашукаць працоўных Заходняй Беларусі. Мы ўпэўнены, што фашысцкі тэрор, турмы, катарга, расстрэлы

не пахіснуць волю да барацьбы іх авангарду — комуністычнай партыі Заходняй Беларусі.

Мы ўпэўнены, што ўпартай барацьбой **КПЗБ правядзе згуртаваныя рады працоўных Заходняй Беларусі ў саюзе з працоўнымі Польшчы да перамогі.**

Таварышы!

Рабочыя і сяляне Савецкай Беларусі пільна сочаць за вашай барацьбой.

У сувязі з масавымі арыштамі заходня-беларускіх рабочых і сялян. У сувязі з неўраджаем у Заходняй Беларусі працоўныя Савецкай Беларусі шырока разгарнулі кампанію дапамогі. На вясковых і гарадзкіх сходах, у прамовах і рэзолюцыях, у розных формах матар'яльнай дапамогі працоўныя Савецкай Беларусі выказалі шчырае спачуваньне і сымпатыі сваім заходня-беларускім братом. Рабочыя і сяляне Савецкай Беларусі, памятуючы пра сваё мінулае паднявольнае жыцьцё, **будуць заўсёды думкамі з сваімі заходня-беларускімі братамі і заўсёды дапамогуць у іх барацьбе за вызваленьне.**

*) Даецца ў скарочаным выглядзе.

За сталёвае адзінства партыі Леніна і комсамолу.

Мы працавалі і будзем працаваць пад сьцягам ленінізму, пад сьцягам упартай барацьбы за поўную перамогу соцыялізму ў нашай краіне. Комсамол—зьлейшы вораг трацкізму.

Комсамол Беларусі ў справе барацьбы з троцкізмам паказаў сваю бальшавіцкую вытрыманасьць і згуртаванасьць вакол ленінскай партыі.

Хто і за каго галасаваў.

Ляхаўскі раён.

Абгаварваньне тэзісаў ЦК УсеКП(б) аб пяцігадовым пляне разьвіцьця народнай гаспадаркі закончыла 11 ячэек.

Усяго прысутнічала на сходах—433 чал., з якіх галасавалі за тэзісы—424 чал., супроць—1 чал. і ўстрымалася—8 чал.

Цікава, што ў рабочых ячэйках раёну ўстрымалася ўсяго толькі 2 чал.

Галасаваўшыя супроць—пэдфакавец Шаўчык, устрымаўшыяся—з ячэек пэдфаку і дарожна-будаўнічага тэхнікуму.

Гарадзкі раён.

Закончыла абгаварваньне тэзісаў ЦК УсеКП(б) аб «пяцігодцы»—18 ячэек. Прысутнічала на сходзе—564 чал., з якіх галасала супроць—1 чал. і ўстрымалася—28 чал.

Усе ўстрымаўшыяся—служачыя, іншыя, кандыдаты комсамолу.

Характэрны момант:

На адным з сходаў устрымаўшымся быў піонэр-комсамолец. Калі яго запыталі чаму ён устрымаўся, ён адказаў:

— «Сказаў бы, але цяжка»...

Як Мэйстэр „дабіў" ЦК.

(г. Менск, 1-я друкарня).

Рабочыя друкары ў зборы. Сёньня яны абгаварваюць тэзісы ЦК па пытаньні аб працы ў вёсцы.

За невялічкім столікам сядзяць два хлапцы.

— Гэта,—кажа мне ўхмыляючыся адна партыйка,—нашы опозіцыянэры — **Мэйстэр і Пэўзнэр.**

Падыходжу да іх.

— **Ну, што, тав. Мэйстэр,** — зварачаецца да яго адзін рабочы—**кольькі ні прасіўся старшыня, каб цябе выслухалі на мінулым сходзе ніхто не жадаў**

— **Гэта нічога**—адказвае Мэйстэр. **Я ня толькі чытаю тэзісы, а і раблю з іх лёгічныя вывады. Лёгіка тут неабходна.**

— А ты якія тэзісы чытаў?—пытаюцца ў яго рабочыя—партыйцы.

— **Вядома, калі я чытаю тэзісы сваіх правадыроў, дык чытаю і процілеглыя—Рыкава і Молатава.**

І сапраўды, калі пачаўся сход і выступаўшыя рабочыя аднадушна асуджалі опозіцыю, т. Мэйстэр трымаў сябе, як „стопроцантны" опозіцыянэр. Ён кідаў рэплікі, мяшаў гаварыць.

У адказ на гэтыя словы сакратар ячэйкі тав. Розман адказаў.

— На Мэйстэра крыўдзіцца нельга. Крыўдзіцца нельга таму, што ён **нічога не разумее.**

У кожным выступленьні рабочых адчувалася, што і тэзісы ЦК, і контр-тэзісы опозіцыі і брошура „Лічбы і факты" ня толькі прачытаны імі, але і добра, уважліва прапрацоўваны.

І ў пытаньнях, і ў выказваньнях рабочыя дашукваліся: што-ж практычнага, акром дэмагогіі, акром паклёпніцкіх нападаў на ЦК, прапануе опозіцыя?

„Адказаць" на гэта ўзяўся т. Мэйстэр. Для гэтага ён яшчэ раз напомніў аб „обогащайтесь" Бухарына, прывёў адну вытрымку з кнігі Зіноўева аб серадняку, паўтарыў паклён на партыю аб недацэнцы кулака і ўрэшце, „адчыніў" Амэрыку, якою ён „канчаткова дабіў ЦК". Ён сказаў, што **„дыктатура пролетарыяту не соцыялізм, а пераходны ад капіталізму да соцыялізму пэрыод, калі пытаньне „хто каго" яшчэ ня вырашана".**

Падняўся сьмех. Гэта было лепшым адказам рабочых на блытаніну Мэйстэра.

Але ўсё-ж выслухалі да канца. Дацярпелі. Хай ня кажа, што зажымаюць.

Выступаўшыя пасьля Мэйстэра партыйцы разьбілі ўсю яго „тэорыю" у пух і прах так, што і костачкі не засталося.

Гэта, мусіць, перапэўніла і опозіцыянэраў,

бо пры галасаваньні (галасавалі пасьля членаў партыі і кандыдаты) т. Пэўзнэра не аказалася на сходзе, а Мэйстэр зусім не галасаваў.

Сход даў зразумець тав. Мэйстэру, што ня ён, скончыўшы два курсы рабфаку, больш за ўсіх ведае, што, наадварот, шэрагавыя рабочыя далёка пакінулі яго пазадзе.

Належныя вывады адгэтуль павінен зрабіць сам Мэйстэр.

Прысутнічаўшы.

— Вось бачыш, наша прадсказаньне падцьвердзілася: у нас кідалі гнілымі яблыкамі і рванымі галёшамі: значыць, становішча рабочай клясы дрэннае.

600 і 4.

Комсамолія Віцебшчыны—супроць троцкізму, за ленінізм! НА НАРАДЗЕ ГАРАДЗКОГА КОМСАМОЛЬСКАГА АКТЫВУ.

Агромністая заля Дому Чырвонай арміі набіта да адказу.

Дакладчык—тав. Некрашэвіч падрабязна спыніўся на гісторыі барацьбы опозіцыі.

Пасьля дакладу спрэчкі. Запісалася 20 чалавек. На стале цэлая кіпа запісак.

Першы прамоўца—рабочы фабрыкі «Профінтэрн» тав. Швэц паказвае на гістарычныя корані опозіцыйнай дзейнасьці Троцкага. Свае словы ён канчае ўзгалосам: «Няхай жыве пролетарская рэволюцыя, няхай гіне троцкізм!»

Залётная опозіцыйная птушка.

Другі прамоўца—прыехаўшы з Ленінграду студэнт Ваенна-Інжынэрнай школы Будняцкі. Ужо пачатак яго прамовы прымушае аудыторыю настаражыцца, хоць сапраўдныя погляды прамоўцы здаюцца нявысьветленымі. Але вось пачуліся абвінавачваньні па адрасу партыі, па адрасу яе правадыра—Ленінскага ЦК. Аўдыторыя хвалюецца, не дае гаварыць.

Бесканечныя рэплікі, крыкі «прэч» прымушаюць гора-прамоўцу, ня скончыўшы прамовы, пакінуць трыбуну.

Выступленьне тав. Васілевіча.

Слова атрымоўвае сакратар ЦК тав. Васілевіч. У сваёй прамове ён яскрава малюе сапраўдны твар опозіцыі, паказвае на іх «заслугі». Комсамольскі актыў горача вітае заяву тав. Васілевіча аб організацыйных вывадах, зробленых ЦК у адносінах зарваўшыхся опозіцыянэраў.

Два...чатыры і...аблічыўся.

Заключнае слова даецца дакладчыку тав. Некрашэвічу.

У сваёй прамове ён гаворыць: опозіцыянэры падносяць рабочай клясе салодкую пілюлю з горкім зьместам, але пролетарыят ужо добра ведае цану іх словам. Пачынае разумець гэта і опозіцыя, якая пераносіць сваю працу ў „сабачыя завулкі". Партыя ня сьцерпіць здрадніцтва. Партыя была і будзе адзінай (бурныя воплескі, пераходзячыя ў авацыю.

Уносіцца рэзолюцыя, асуджаючая раскольніцкую дзейнасьць опозіцыі.

Галасуюць.

Хто за?

Паднімаецца больш 600 рук.

Хто супроць?

Адзін...два...тры...чатыры і...аблічыўся.

600 і 4!

Сотні і тысячы ленінцаў змогуць адстаяць адзінства партыі, змогуць даць адпор кучцы опозіцыянэраў.

Я. З—н.

Пахаджэньні „опозіцыянэра"

(Менск, ячэйка ЛКСМБ Акрфа).

2 гады таму назад у ячэйку ЛКСМБ Менакрфа паступіла заява ад бронь-падростка гэтай установы Фэльлера аб прыняцьці яго ў кандыдаты комсамолу.

— Чаму-ж ня прыняць хлапца,—разважалі на пасяджэньні бюро ячэйкі. Ён політычна разьвіты, пролетарскага пахаджэньня, як відаць з анкеты і г. д. Пры галасаваньні за прыём усе паднялі рукі.

Гэта было два гады назад. Хутка пасьля гэтага высьветлілася, што Фэльлер самым сапраўдным чынам падмануў бюро ячэйкі, схаваўшы свае соцыяльнае пахаджэньне, выдаўшы сябе за сына рабочага, у той час як

бацькі яго займаюцца гандлем.

Што заставалася ячэйцы Менакрфа пасьля гэтага зрабіць?—Адказам усіх комсамольцаў было:

выключыць з нашых шэрагаў

прымазаўшагася-тыпа, які абманам пралез у комсамол.

Аднак, Фэльлер не такі дурань, каб прымірыцца з сваім выключэньнем і тым самым псаваць сабе „кар'еру". Ён апэлюе ў конфліктную камісію акругкому, якая, разабраўшы справу, знайшла магчымым заставіць яго ў комсамоле, абвясьціўшы, аднак, за захаваньне свайго соцыяльнага становішча суровае вымаўленьне.

Пасьля гэтага выпадку прайшло паўтара гады. За гэты час Фэльлер у мэтах пераводу сябе ў члены ЛКСМБ, стаў прымаць удзел у грамадзкай працы і прасіць нагрузку ў бюро ячэйкі. Яго прымацавалі да аднаго мала-разьвітага навічка-комсамольца для прахаджэньня з ім програмы і статуту УсеЛКСМ.

Уявеце сабе зьдзіўленьне гэтага комсамольца навічка, калі Фэльлер замест растлумачэньня яму незразумелых пунктаў програмы і статуту, пачаў весьці з ім

«фракцыйныя заняткі»

— **Партыя памыляецца, праводзячы кампанію за выключэньне Троцкага і Зіноўева,**—навучаў Фэльлер прымацаванага да яго хлапца.

Сьпіс опозіцыйных „заслуг" нашага героя ня вычэрпваецца індывідуальнай апрацоўкай навічка, уступіўшага ў КСМ. На ўрачыстым сходзе працаўнікоў Менакрфа, прысьвечаным дзесяцігодзьдзю Кастрычнікавай рэволюцыі, ён **„прапануе абраць у ганаровы прэзыдыум „правадыроў нашай рэволюцыі" Троцкага і Зіноўева, якія падрыхтавалі Кастрычнік".**

Адчуваючы, што ўсёроўна прыдзецца трымаць адказ перад бюро ячэйкі за свае «заслугі», Фэльлер робіць

яшчэ адзін опозіцыйны выбрык:

— дзе наша не прападала!

2 тыдні таму назад, калі ў клюбе Карла Маркса адбываўся ўсім памятны сход актыву Менскай організацыі ЛКСМБ, Фэльлер „зайцам" пралазе на гэты сход і аб чымсьці раіцца да выступленьня з опозіцыянэрам Кахамкіным. Калі апошні атрымаў слова ў спрэчках па дакладу тав. Васілевіча аб унутрыпартыйным становішчы, наш горэ-опозіцыянэр, што хапае сілы апладыруе яму.

Як вядома, опозіцыянэры, выступаўшыя на сходзе актыву, пацярпелі ганебны крах і дружны адпор з боку пераважнай большасьці прысутных. Але гэта ня шкодзіць Фэльлеру, кандыдату ЛКСМБ падняць у часе галасаваньня рэзолюцыі, у якой Менскі актыў асудзіў опозіцыю, руку

супроць рэзолюцыі.

Нарэшце, на снашага опозіцыянэра зьвярнула сваю ўвагу конфліктная камісія Менакругкому ЛКСМБ. Фэльлера выклікалі на пасяджэньне КК.

На гэтым пасяджэньні выявілася, што Фэльлер меў сувязь з якімісьці опозіцыянэрамі ў Менску і ўпарта не згаджаўся назваць прозьвішчы тых, якія яго агітавалі ў опозіцыю. Наадварот, ён паўтарае ўсім абрыдзеўшую хлусьню опозіцыянэраў аб тым, што „контрдэмонстрацыі ў Маскве ня было, што ЦК партыі нявінна прасьледуе Троцкага і Зіноўева ды інш."

Пастанова конфліктнай камісіі, зацьвярджаная бюро акругкому, па справе Фэльлера ўжо вядома нашым чытачом: выключыць з шэрагаў ЛКСМБ прымазаўшагася элемэнта, які праводзіў у організацыі фракцыйную працу.

Язэп.

„Не залівай пушкі".

З асаблівай увагаю слухалі на ячэйцы вучэбна-вытворчых майстэрняў даклад аб пяцігадовым разьвіцьці народнай гаспадаркі.

А пасьля шмат пытаньняў. Усё незразумелае ў хлапцоў на чыстую воду вывелі.

Адзін комсамолец выступіў як быццам „ад імя опозіцыі".

Ён кажа.

— Я чытаў тэзісы ЦК па гэтым пытаньні і лічу, што опозіцыя права, а пасьля дадаў:

— Праўда я ня чытаў тэзісаў троцкістых.

Толькі пасьмяяліся з гэткага „опозіцыянэра", які, ня чытаючы тэзісаў опозіцыі, выходзіць іх абараняць.

Паміж іншым гэты так-званы трацкіст—політычна мала сьвядомы, толькі месяц як у комсамоле.

— Пачытай, браток, газэты, ды добра...

— Не залівай пушкі, слухай што табе гавораць—адказалі яму.

Ячэйка вучэбна-вытворчых майстэрняў сумесна з працасьветаўцамі аднадушна пры 3 устрымаўшыхся ўхваліла тэзісы Цэнтральнага Камітэту нашай партыі.

Комсамолец.

Колдагаворная кампанія і рабочая моладзь.

У сувязі з праводзімай кампаніяй перазаключэньня колдагавораў перад комсамолам стаяць надзвычайна важныя і складаныя задачы па растлумачэньні шырокім масам моладзі задач гэтай кампаніі.

Прыцягненьне на сходы, дзе будуць разглядацца колдагаворы, найбольшага ліку комсамольцаў і беспартыйнай моладзі, уключэньне ў колдагаворы пытаньняў працы, быту і адукацыі рабочай моладзі,—вось конкрэтныя задачы кожнай комсамольскай ячэйкі.

За сваечасовую падрыхтоўку.

Надыходзячая колдагаворная кампанія ў частцы пытаньняў працы моладзі будзе праходзіць ва ўмовах:

— **Правядзеньня тарыфнай рэформы для вучняў;**

— **Увядзеньня новых норм броні падросткаў.**

— **Маючыхся з боку асобных гаспадарнікаў і часткова падтрымліваемых некаторымі саюзамі тэндэнцый да скарачэньня сеткі школ ФЗВ.**

Натуральна, што пры такіх умовах наша комсамольская організацыя, і ў першую чаргу актыў, павінны падрыхтавацца да таго, каб сваечасова даць належны адпор усякім праяўленьням нездаровых тэндэнцый ў часе самой кампаніі.

Пытаньні броні.

ЦК УсеЛКСМ і ЦК ЛКСМБ прытрымліваюцца тэй лініі, каб пры надыходзячай кампаніі нормы броні хоць і будуць зьмяншацца, **але ні ў якім разе ня больш 30 проц. агульнага ліку броні падросткаў.**

Комсамольскія організацыі, выходзячы з мясцовых умоў і ў згодзе з профсаюзамі павінны дамагацца таго, каб нормы броні памяншаліся і менш 30 проц., у залежнасьці ад перспэктыў разьвіцьця той ці іншай галіны прамысловасьці і яе патрэбнасьці ў кваліфікаванай рабочай сіле.

Бязумоўна, **ня трэба ўстанаўліваць у дагаварох стандартных процантаў броні** па асобных галінах прамысловасьці, бо гэта выклікае шэраг ненармальнасьцяй. Справа гэта цэнтралізавана ў НКП СССР, адкуль і будуць устанаўлівацца нормы броні па асобных галінах прамысловасьці.

Пытаньні разбраніраваньня падросткаў і ўвядзеньня іх у штат рабочых ці служачых **павінны стаць у цэнтры ўвагі комсамолу.** Тут больш, чым дзе, трэба перайсьці ад слоў да справы.

Палепшым вучнёўства.

Асноўная ўвага ў гэтым пытаньні павінна быць зьвернута на захаваньне існуючай сеткі школ ФЗВ, пастаноўкі абучэньня ў іх і абсталяваньня, падвёўшы пад іх цьвёрдую матар'яльную базу, на замацаваньне і, па магчымасьці, на пашырэньне сеткі брыгаднага вучнёўства.

Неабходна дамагацца таго, каб наша сетка індывідуальнага і брыгаднага вучнёўства была найцесным чынам увязана з запатрабаваньнямі прадпрыемстваў у кваліфікаванай рабочай сіле.

Асабліва трэба вылучыць пытаньне аб пастаноўцы вячэрняга тэорытычнага абучэньня вучняў за кошт гаспадарчых організацый, бо рэконструкцыя і рацыяналізацыя нашай прамысловасьці прад'яўляе рабочаму шэраг новых патрабаваньняў у сэнсе набыцьця тэхнічных навыкаў.

Для ажыцьцяўленьня вызначаных мерапрыемстваў па паляпшэньні індывідуальна-брыгаднага вучнёўства, вялікае значэньне набывае абавязковае **ўключэньне ў дагаворы вызначаных форм компэнсацыі майстраў за абучэньне вучняў.**

Гэта ў першую чаргу адносіцца да тых галін прамысловасьці, дзе майстры да гэтага часу ніякай компэнсацыі не атрымлівалі.

Зарплата вучняў.

Увядзеньне асобных сетак для вучняў па асобных галінах прамысловасьці высоўвае ва ўсю шырыню пытаньне аб неабходнасьці асобнага абгаварваньня ў колдагаварох тых прынцыпаў, без якіх немагчыма ўвядзеньне новых вучнёўскіх сетак.

Асноўнымі прынцыпамі пры ўвядзеньні іх павінна быць:

Замацаваньне ў дагаворах атрымліваемай вучнямі зарплаты і павышэньне яе адпаведна агульнаму павышэньню зарплаты дарослых рабочых, ці падцягваньню зарплаты нізка аплачваемых груп рабочых, лічачы вучняў, як нізка аплачваемую групу.

Пры гэтым павінны быць захаваны сярэднія суадносіны зарплаты вучняў да зарплаты дарослых рабочых.

— Замацаваньне ў дагаворах сыстэмы пераводу вучняў з разраду ў разрад, захоўваючы прынцып пераводу праз кожныя 6 месяцаў, дапускаючы ў асобных выпадках пры яўнай пасьпяховасьці вучняў **перавод праз 3-4** месяцы.

Пераводы павінны быць не мэханічнымі, а на падставе ўсебаковага вывучэньня кваліфікацыі вучняў экспэртнай ці вучнёўскай камісіі.

— Захаваньне таго прынцыпу, што вучань, пры паступленьні на працу, атрымоўвае па вучнёўскай сетцы першы разрад.

Дапушчэньне вучняў да зьдзельшчыны павінна быць захавана толькі на апошнім годзе абучэньня і з такім разьлікам, каб сама зьдзельшчына не адбівалася на абучэньні.

ЦК ЛКСМБ трымаецца таго пункту погляду, што **вучнёўскія сеткі павінны распаўсюджвацца на фактычны кадр вучняў, які абучаецца па вызначаных праграмах пры ўсіх відах абучэньня** (індывідуальнае, брыгаднае, ФЗВ).

Бязумоўна, вучнёўская сетка не павінна распаўсюджвацца на тых падросткаў, якія працуюць у вытворчасьці нараўне з дарослымі рабочымі.

Такія падросткі павінны атрымоўваць зарплату па агульнай рабочай сетцы у залежнасьці ад выконваемай імі працы і кваліфікацыі.

А. Джэлюк.

Завошта зьбілі комсамольца Ліўшыца.

Некалькі год служачы Рысін растрачваў коопэрацыйныя грошы, займаўся кумаўством, падрабляў дакуманты. Ён пабіў комсамольца Ліўшыца, які ўскрыў яго злачынствы.

Мы патрабуем організацыі ў тэрміновым парадку паказальнага суда над гэтым злодзеем!

Ячэйка МЦРК, слухай!

Мы за апошні час часта і шмат гаворым аб рацыяналізацыі вытворчасьці і працы нашых устаноў.

Умела праведзеная рацыяналізацыя—гэта шлях да патаньненя прадукцыі, да больш чоткай і блізкай да працоўнага насельніцтва працы савецкага апарату.

Справа гэта ня легкая, патрабуючая вялікай настойлівасьці і разуменьня справы.

У гэтай працы, як і ва ўсякай іншай, магчымы ўхабы, імкненьне з боку тых разьзяваў і гультаёў, якіх рацыяналізацыя павінна зачапіць, «падкласьці сьвіньню», забрудніць, зьвесьці да нуля гэтую працу.

Комсамол воляй працоўных закліканы адыграць ў справе рацыяналізацыі вялікую і адказную ролю. Трэба бязьлітасна катаваць і кляйміць тых, хто спрабуе сарваць справу рацыяналізацыі, хто спрабуе лавіць рыбку ў мутнай вадзіцы.

Гісторыя комсамольца Ліўшыца, у якой расказваецца на гэтай старонцы — яскравы прыклад таго, як трэба ўпарта, настойліва, па-бальшавіцку змагацца за справу рацыяналізацыі, адстойваць яе.

Мы разам з тым падкрэсьліваем, што **комсамольская** ячэйка не дапамагла тав. Ліўшыцу ў яго барацьбе за патаненьне апарату, за выганьне спэкулянтаў і падробліваючых дакуманты з асяродку служачых коопэрацыі.

Не называць таварышоў, падобных Ліўшыцу, **шпіёнам**, як гэта рабілі некаторыя комсамольцы (пры пасыўных адносінах з боку бюро ячэйкі), а ўсялякім чынам заахвочваць і адзначаць гэтых таварышоў,—вось просты абавязак і доўг комсамольца.

На агульных пажаданьнях, на рэзолюцыях, на прыгожых рухах, мы, таварышы з ячэйкі МЦРК, далёка не заедзем.

Найупартая барацьба з «конкрэтнымі насіцелямі зла», штодзённая ўвага да «дробязяў», да спрашчэньня і паляпшэньня працы—вось лепшая, жыцьцём напісаная, рэзолюцыя.

Справа Рысіна будзе разьбірацца ў судзе, а справа асобных комсамольцаў і членаў партыі, скрозь пальцы глядзеўшых на біцьцё Ліўшыца, павінна быць разабрана ў кантрольнай камісіі.

14 пар сандаляў і блёк-нот Рысіна.

— Калі-б я быў комуністым, я ніколі-б ня ўзяў на працу гэтага злодзея **Рысіна!** — казаў «гумавы спэц», падпаўшы пад скарачэньне, калі **Рысіна** назначылі загадчыкам абуткова-гумавой базы МЦРК.

Гэтыя словы, кінутыя «спэцам», зараз-жа растаялі ў паветры і толькі крануліся аднаго вуха, вуха комсамольца **Ольхі,** працуючага тут-жа, за прылаўкам.

І калі новы загадчык базы прымаў тавар у загадчыцы крамай № 13 **Тасьман, Ольха** прыкмеціў бліскучыя вочы будучага «авантурыста».

З відам зморанага, але ведаўшага сабе цану чалавека, Рысін паказаў на стрэлку залатога гадзіньніка.

— Я не магу прымаць тавар. Час канчаецца.

— Як-жа, тав. **Рысін**? Куды-ж тавар дзяваць?

— Куды хочаце.

Прымушаны былі тавар пакінуць ня злічаным, а загадчыку начапіць прозьвішча «бюракрата».

Раніцою — **Рысін** заявіў:

— Не хапае 14 пар сандаляў. — Лічылі добра — гэта памятала ня толькі сама загадчыца, але і комсамольцы **Ольха і Ліўшыц.** Але чым дакажаш?

Толькі праз некалькі дзён, прыбег засопшыся **Ліўшыц** і расказаў падазронае: — прыходзіць жонка, сын **Рысіна.** Адзелі сандалі і пайшлі. А ці ёсьць такое права адпускаць прыватным з базы тавару?

— Ох, гэта-ж, пэўна, з нашых 14? —здагадаліся разам. Рашылі сачыць, ці заплоціць **Рысін** за сандалі ў якую краму.

Цяклі дні, і ён не плаціў. Але цяклі дні і сам лёс пэўна рашыў пазьдзекавацца над **Рысіным.** Аднойчы ён пакінуў у краме № 18 свой блёк-нот. Знайшлі яго комсамолецы **Ольха** і **Ліўшыц** і пабеглі да загадчыка. Паглядзелі: сярод шматлікіх запісаў, знайшлі «**крэдыт**» на шматлікія «пары абуткаў». І каму? Сваім-жа супрацоўнікам з МЦРК.

— Як можна даваць крэдыты з базы, ды яшчэ без дазволу праўленьня? Куды ён дзяе грошы, калі на базе нават касы няма?

З гэтага часу комсамольцы разам з загадчыцай **Тасьман** устанавілі сувязь за ўсімі абутковымі крамамі МЦРК. У 17-й комсамолец **Палуйка,** у 5-й **Анька Зільбэрквэйт,** у 18-й **Ліўшыц Ольха** сачылі, ці заплоціць за «крэдыты» загадчык **Рысін** у якую небудзь касу ЦРК.

Прайшла вясна, лета 1926 году. Ён не плаціў.

Восень з чаргамі на галёшы, з асаблівым крызісам на «француская-дамскія» прынесла яшчэ дадатковую вестку аб **Рысіну.** Ён тады быў ужо загадчыкам абутковага аддзяленьня крамы № 5. **„Рысіна** выклікалі ў аддзел, нейкі пайшчык паскардзіўся на злодзея"—былі чуткі.

Што рашыў тады аддзел,—комсамольцы ня ведалі, толькі ведалі тое, што ён працуе, як і раней, у краме № 5.

Каму прадаваліся галёшы.

Барацьбіт за савецкую капейку.

Гэты маленькі з віду, няпрыкметны, але энэргічны і ўпарты комсамолец Ліўшыц яшчэ да гісторыі з Рысіным меў вялікія заслугі. У 1922 годзе, працуючы кур'ерам у Камісарыяце Замежнага Гандлю,—ён выявіў, што камэндант будынку, атрымліваючы вялікую пэнсію,—лішні ў апараце і яго працу можа «з гакам» выконваць загадчык гаспадаркі.

Будучы вучнем у МЦРК, Ліўшыц сумленна вывучаў абутковую справу і ў працягу паўтара году дашоў да 9-га разраду. Па яго прапанове быў пераведзен склад абутку з 18-й крамы, адхілілі прапанову аб адчыненьні новай крамы.

Ліўшыц выкрыў кумаўство ў краме № 17, атрымаў падзяку ад праўленьня МЦРК.

Вось вытрымка з пратаколу прэзыдыуму праўленьня МЦРК, ад 12 лютага 1927 году.

„Загадчыка абутковым аддзяленьнем крамы № 17 Файна, за грубае і сыстэматычнае парушэньне ўстаноўленых правіл і дапушчэньне кумаўства пры водпуску тавараў—зьняць з пасады, з абвесткай аб яго ўчынку ў друку". **„Прыказчыку крамы № 17 тав. Ліўшыцу, спрыяўшаму выкрыцьцю злачынства, выказаць падзяку за праяўленую сьвядомасьць і своечасовае прыняцьце неабходных мер".**

Праўда, пасьля зьняцьця з працы Файна, супрацоўнікі, нават комсамольцы, не

Тав. Ліўшыц.

хацелі гутарыць з Ліўшыцам, распаўсюдзілі мянушку «шпіён», **але Ліўшыц ня падаў духам.** Ён ведаў, што вядзе барацьбу з вялікім злом і выконвае адну з задач будаўніцтва соцыялізму.

Адным узмахам зарабіў 140 рублёў!

І цяпер, працуючы ў новай краме МЦРК № 53, памоцнікам загадчыка крамы, Ліўшыц выявіў шмат злачынстваў загадчыка крамы **Рысіна.**

— «Што рабіў **Рысін** у часе працы са мной?—піша **Ліўшыц** у сваёй заяве ў бюро партыйнай ячэйкі. — Яшчэ пры прыеме ад яго старай базы, якая ўлілася ў 53 краму, пры здачы мне высартыраванага абутку, кожная пара якога мне была знаёма, як свае пяць пальцаў, ён стараўся мне залічыць абутак па вялікай цане. **Мне нават прыходзілася гандлявацца, што пара каштуе ня 10 рублёў, а 7 руб. 50 кап.**

Можна зьверыць падкладку бацінак. **На падкладцы подпіс 17 рублёў, а Рысін залічваў па 21.**

Атрымліваючы тавар з майстэрні Гандальстрою і колектываў, Рысін, як і ўсе загадчыкі коопэратыўных крам, плаціў за рознастойныя тавары аднолькавую цану. У нас-жа гэтыя тавары ідуць у розныя цэны. Напрыклад, жоўтыя туфлі, зробленыя з «шаўрэту», каштуюць 7 руб. 60 кап., з «апоечнага хрому» каштуюць 7 руб. 35 кап. І вось 29/7 гэтага году атрымліваючы партыю тэкіх лодачак у колькасьці 560 пар з майстэрні, ня гледзячы на тое, што яны былі амаль усе «шаўрэтныя» і павінны былі запрыходавацца па 7 руб. 60 кап. **Рысін запрыходаваўшы іх па 7 руб. 35 капеек, прадаваў лодачкі па 7 р. 60 кап.**

140 рублёў Рысін украў у коопэратыве адным узмахам рукі.

— Як-жа гэта так, таварыш Рысін?

Ён адказаў:—Дык зробім акт павышэньня, чаго пужацца? Але акта не зрабіў.

Тое-ж самае было з «мальчыковымі» «сярэднімі» ботамі, з «гусарыкамі», з лодачкамі «букатавымі».

На ўсёй гэтай «справе» ён зарабіў 68 рублёў.

„Зьніжэньне цэн" па Рысіну.

Засталіся ў краме № 53 4 пары «скараходаў». Дзьве пары—каштавалі ў нас па 10 рублёў, дзьве—па 13 р. 50 кап. Атрымалі загад зьнізіць цэны на „скара-

Як некаторыя гора-комсамольцы ўяўляюць т. Ліўшыца.

ходы" з 13 р. 50 к. да 7 р. 50 кап. Рысін зьнізіў цану на ўсе 4 пары (у тым ліку і 10-цірублёвыя), як каштуючыя 13 р. 50 к.

На такой „дробязі" загадчык і „зьнізіў цану", зарабіўшы 7 рублёў.

А як ён адносіўся да тавару, які прывозілі яму саматужнікі!

Дрэнны? Дык што-ж з гэтага? «Коопэратыў усё зьесьць». Колькі разоў Ліўшыц гаварыў яму:

— Я пайду сам зьмяню дрэнныя «лодачкі». Але Рысін чамусьці ня пушчаў. Чамусьці шкадаваў саматужнікаў! Ён нават не «гандляваўся» з імі. Калі прывезьлі саматужнікі шэрыя „лодачкі" і выпісвалі квіткі па 9 рублёў, у справу ўмяшаўся Вальфсон, (загадчык опэрацыйным аддзелам МЦРК) прапануючы аддаць лодачкі па 8,—саматужнікі згадзіліся! А калі-б Вольфсон ня быў у краме, дык ЦРК вядома плаціў-бы па 9. А Рысін, вядома, паклаў-бы дзевяты рубель у сваю кішэню!

„15 рублёў" і чорныя заднікі.

Толькі на тры дні комсамолец Ліўшыц ня мог заўважваць учынкаў свайго загадчыка, бо пайшоў на лягерны збор. А за гэтыя дні прапалі боты на 15 рублёў. Купіла іх супрацоўніца **Дрэйцар,** аддаўшы грошы самому загадчыку. І вядома, гэтыя грошы патанулі ў глыбокай Рысінаўскай кішэні.

Цікавая гісторыя здарылася з «чорнымі заднікамі». Купіў комсамолец **Рымер** (электра-манцёр) жоўтыя боты. Праз тры дні пачарнелі заднікі на гэтых ботах.

— Ідзі, скажы ў праўленьне!—параіў таварышу Ліўшыц.

Праўленьне дала загад зьмяніць боты на новыя, а з «чорнымі заднікамі»—накіраваць назад на фабрыку.

— Хай ведаюць аб якасьці.

У краме «спісалі з налічча». А праз некалькі дзён Ліўшыц убачыў гэтыя самыя боты на нaзе свайго загадчыка.

* * *

Справа аб Рысіне ў Крымінальным Вышуку штосьці павольна ішла наперад у той час, калі злачынствы паўтараліся з кожным днём.

Ліўшыц пашоў да сакратара партыйнай ячэйкі Глыбіна. І толькі тады справа пашла ўперад. Праз некалькі дзён Рысіна зьнялі з працы.

Прагаварыўся стары рэб Іčэ.

Стары рэб-Іčэ вазіў на сваей старой „таратайцы" усялякі тавар, які трэ было весьці з майстэрняў на базу, з базы ў крамы.

Стары рэб Іčэ вазіў таксама і «асабістыя» тавары Рысіна, якія потым накіроўваліся нейкімі людзьмі ў мястэчка, быццам да сьвёкра **Рысіна,** меўшага сваю крамачку.

У гэты дзень прыбыла вялікая партыя чорных бліскучых галёш. Пайшчыкі доўгаю чаргою цягнуліся аж з самага рогу, выгіналіся жывымі кольцамі каля крамы, чакалі галёш.

Вядома, **Рысін** ня спаў у гэты дзень. Ён яшчэ з раніцы пакаваў белыя пачкі, хаваў іх пад паліцай, сярод галянтарэйных тавараў, і калі прыходзілі «людзі»—хутка перадаваў праз вулічныя дзьверы.

Стары рэб Іčэ ў той дзень працаваў, як ніколі. Але, як гаворыцца, пакрыўджаны чалавек—заўсёды вораг. Пакрыўдзіў Рысін старога возчыка, ён і прагаварыўся чорненькай Аньцы Зільбэрквэйт, што працуе побач з Рысіным і бачыць сама белыя пачкі.

Падала Анька заяву ў аддзел, як быццам ад пайшчыка. Чакала, калі зьнімуць Рысіна з працы. Але «ці пайшчыкі па злабе ня хлусяць?—рашыў аддзел і адхіліў заяву. А Анька, не дачакаўшыся, расказала аб «заяве» Ліўшыцу.

— Ці-ж мы абывалі,

якія, каб маўчаць і бачыць, як расьцягвае коопэратыў нейкі «хлюст»?

Комсамолец Палуйка пашоў у аддзел, расказаў пра справу. Аддзел, выслухаўшы гарачыя словы комсамольца, холадна адказаў:

„Прагледзім",

але нічога не зрабіў. І ў комсамольца—Ольхі першага апусьціліся рукі.

— Пэўна там свая сям'я!

Нават сьмяяліся над комсамольцам Ліўшыцам, які пашоў да сакратара партыйнай ячэйкі **Майзэля.**

— Усёроўна нічога ня будзе, хадзіла-ж Анька!

На вялікае дзіва комсамольцаў, **Майзэль** таксама не паклапаціўся пасунуць справу наперад. **Майзэль** абмежаваўся адным, запытаў аб справе ў **Эпштэйн,**—намесьніцы загадчыка гандлёвым аддзелам МЦРК. А тая махнула рукой:

— Ведаю даўно пра гэта! І справа заціхла.

Дадзім адпор зьдзекам і бюрократызму!

Гісторыя на гэтым не застанаўліваецца.

Ад служачага да служачага, з крамы ў краму паўзуць абывательскія «плёткі», што «Ліўшыц сам хоча быць загадчыкам, таму і вядзе барацьбу». Нават некаторыя комсамольцы падтрымлівалі гэтую хлусьню. І калі 29 кастрычніка (г. г.) **Рысін, злавіўшы Ліўшыца ў праўленьні МЦРК, перабіў яму ударам па вуху барабанную перапонку, спусьціў з лесьніцы, разьбіўшы твар. Сябры праўленьня, якія прысутнічалі пры гэтым, ня толькі не аддалі Рысіна пад суд за хуліганства, але і не зьвярнулі ўвагі.**

— Ну і што-ж, пабілі Ліўшыца, так яму і трэба—сказала нават комуністка Эпштэйн. А некаторыя комсамольцы сьмяяліся:

— Добра атрымаў Ліўшыц па вуху?

— Завошта пабілі, завошта сьмяюцца?—плакаў зморананы, калісьці заўсёды ўпарты Ліўшыц. І толькі пры абсьледваньні эконом-працы ячэйкі акругкомам, была ўскрыта гэта гнойная балячка бюрократызму, зьдзекаў і насьмешак.

Комсамольская ячэйка выслухала індывідуальную справаздачу Ліўшыца, ухваліўшы „раздуць справу" аб бюрократычных адносінах да гэтай справы некаторых таварышоў, павесьці растлумачальную працу сярод комсамольцаў.

Гэтымі днямі загадчыка крамай МЦРК № 53 Рысіна арыштавалі.

А. С.

Рысін з сям'ёю.
(Здымак рэдкай фатаграфіі).

„Што нам загадчык--самі загадчыкі!"
(Фабрыка „Чырвоная Бярэзіна", Нова-Барысаў).

Дрэнна трымаюць сябе комсамольцы на нашай фабрыцы. Для комсамольцаў у цэху няма загадчыка, яны проста кажуць: «Што нам загадчык, калі мы самі загадчыкі». Вось некалькі фактаў.

Комсамолец Л. набівальнага цэху, працуючы на прэсе, задумаў павесьці барацьбу за якасьць продукцыі. Яму далі прасаваць гатовыя варштаты з рамамі, а ён замест таго, каб прасаваць, бракаваў рамы і выкінуў 25 рам, якія былі ўсё-ж прыняты загадчыкам цэху.

Калі загадчык цэху падышоў да Л. і хацеў направіць работу, дык апошні сказаў:

— Калі ня ведаеце самі, дык слухайце, што вам скажуць тыя, хто ведае.

У тымжа набівальным цэху працуе намесьнік памоцніка набівальшчыка комсамолец Р. На «Ройшашоно» (сьвята новага году ў яўрэяў) на працу ня вышла шмат рабочых цэху. Пры пастаноўцы рабочых загадчык цэху паставіў рабочага Р. за памоцніка набівальшчыка. Комсамольцу Р. чамусьці не захацелася ў гэты дзень працаваць у якасьці «пома». Ён, кінуўшы сваю працу, перайшоў на вольную машыну і давай гэбляваць, накручваць варштаты. Некалькі разоў падыходзіў да яго загадчык цэху, кажучы, каб той кінуў працаваць, бо ён ня ўмее. Але комсамолец Р. працу ня кінуў, пакуль ня прышоў загадчык фабрыкі і ня зьняў яго на палову дня з працы.

Комсамолка Ф. упаковачнага цэху замест таго, каб перабіраць сьмецьце, рассыпала апошняе па падлозе. Калі загадчык цэху падышоў і зрабіў заўвагу, дык апошняя пакрыла загадчыка цэху і прысутных пры гэтым комсамолак «матам» і сьмяцьцё не сабрала.

Такіх зьявішчаў ва ўпаковачным цэху шмат. «Мат»—звычайная рэч, сьмяцьцё—у «парадку звычайнасьці».

Старая прывычка „што хачу, тое і раблю" яшчэ пануе сярод комсамольцаў. Бюро колектыву і цэх'ячэйкам трэба будзе зьвярнуць асаблівую ўвагу на факты парушэньня комсамольцамі «правіл унутранога распарадку» і наогул на дысцыплінаванасьць комсамольцаў. **С. Клопаў.**

ЯК ХТО АДЗНАЧЫУ ДЗЕСЯТЫ КАСТРЫЧНІК.

Конкурс „Чырвонай Зьмены“ і цэнтральнай кастрычнікавай камісіі.

Асарэйвіцкая комсамольская ячэйка скарыстала Кастрычнікаўскае сьвята для большага збліжэньня, для палепшаньня таварыскіх ўадносін моладзі суседніх вёсак. На дэмонстрацыі, якую організавалі комсамольцы, удзельнічала ўсё насельніцтва вёскі.— У тых вёсках дзе да правядзеньня юбілею рэволюцыі комсамольцы аднесьліся сумленна, сьвята прайшло з нябывалым уздымам.

Кастрычнік у быце.

№ 11. Дабысьнянская ячэйка ЛКСМБ, Бабруйскі раён.

Падрыхтоўку наша ячэйка распачала яшчэ за месяц да сьвята. Уся ячэйка актыўна ўдзельнічала ва ўсіх мерапрыемствах па адзнацы юбілею рэволюцыі, якія вызначаліся як сельсаветам, так і бюро ячэйкі. У трох вёсках былі **праведзены сходы** сялян, на якіх спэцыяльна абгаварвалася пытаньне аб удзеле насельніцтва ў надыходзячым Кастрычнікаўскім сьвяце. У апошніх лічбах кастрычніка **комсамольская ячэйка правяла конфэрэнцыю моладзі двух сельсаветаў** (Харлапаўскага і Лешчанскага), на якой стаяла пытаньне **«10 год Кастрычніка і сучаснае становішча нашай моладзі».** На конфэрэнцыю зьявілася паўтараста чалавек моладзі.

Новы пажарны хлев.

... Адбываўся сход комсамольскай ячэйкі сумесна з беспартыйнай моладзьдзю. Гаварылі аб комсамольскім **суботніку** на карысьць бяспрытульных. Гэта **думка і магчымасьць** прыпаднесьці 10-годзьдзю рэволюцыі падарунак—разварушыла ўсю моладзь. Ухвалілі: **суботнік правесьці, на працу зьявіцца ўсёй моладзі.**

Дагаварыліся з сельсаветам, з пажарнай дружынай аб пабудове пажарнага хлява. **Два дні энэргічнай, са сьпевамі і радасьцю, працы—і разам з асавелай царквою вырас новы стройны пажарны хлеў.**

Урачысты вечар.

... Вечар. Комсамольскі клюб засьвяціўся яркімі агнямі. Чырвона-зялёныя эмблемы так ласкава запрашаюць зайсьці ў сярэдзіну. А зойдзеш і вусны самі сабой бяруць позу радасна-зьдзіўленай ухмылкі. Ды як не ўхмыляцца, калі клюб так і сьмяецца сваімі ўпрыгожанымі сьценамі. Новенькія блакітнага колеру шпалеры, вянкі з ельніку, чырвань лёзунгаў і плякатаў. А раней клюб быў чорны і няпрыветлівы.
Асабліва тут папрацавалі комсамолкі.

Дапамаглі бедняку

... Урачысты пленум сельсавету сумесна з організацыямі і сялянамі. Прывітаньні, Бадзёрыя, гарачыя і ўпэўненыя словы дакладу. Інтэрнацыянал. І ў канцы—прапанова: **дапамагчы бедняку дзеду Закрэўскаму, які дажывае старасьць, ня маючы кавалка хлеба.** Бурнымі воплескамі сустракаецца гэта прапанова. Ад імя комсамольскай ячэйкі сакратар ячэйкі абяцае **ўвесь збор з першага платнага спэктаклю аддаць дзеду Закрэўскаму.** І клюб загучэў новымі воплескамі.

7-га лістапада.

Раніца. Школа, комсамольскі клюб, сельсавет, коопэратыў, урачвучастак, хаты комсамольцаў—у чырвані і зеляніне.

Збор на мітынг каля новага пажарнага хлява. Адчыненьне яго. Імчыцца агітпадвода са сьмешным Чэмбэрленам, тоўстым буржуем і інш. Сэкратар ячэйкі крычыць лёзунг. У адказ—воклічы, шум песьні, «ура». І усьлед за «падводаю»—гайда па вёсцы на мітынг. Моладзь разам з комсамолам. Організацыі і грамадзяне асобнай колёнай. Жывой пеністай рэчкай праходзіць піонэрыя разам са школай.

Пасьля мітынгу—па хатах. Некатарыя—«па гасьцёх». Трэба падсілкавацца тым больш, што «шамоўка» сёньня лепшая, як заўсёды. Недарма прыказчык коопэратыву «скардзіўся», што перад сьвятам «муку пшанічную, цукар, цукеркі і інш. добра пачысьцілі».

А частка комсамольцаў праводзіла сьвята ў в. Забальле. Там таксама мітынг, організованы ячэйкай, маленькая дэмонстрацыя,вясёлая інсцэніроўка на вуліцы.

Два «сэансы»,

Дабысьнянскія комсамольцы даюць спэктакль для грамадзян. Клюб не зьмяшчае ўсіх, сабралося чалавек 500. Хлопцы прапануюць **зрабіць два сэансы.**

— Даёш! Першымі няхай старыя глядзяць, яны рэдка бачаць гэта. Мы маладыя можам пачакаць. І моладзь цярпліва чакае на вуліцы сваей чаргі.

«Аддзялілі дачку».

Урачыстасьць ячэйкі: «аддзялілі дачку»—**організавалі новую ячэйку ў в. Забальле.** Дабысьнянская ячэйка можа ганарыцца у дзень 10-га Кастрычніка—**комсамолія расьце!**

У в. Добысна адчынілі школу сялянскай моладзі. А ўвечары—таварыская вячорка. Удзельнічае 50 чалавек. Шмат беспартыйных хлапцоў і дзяўчат. Ёсьць і старыя сяляне. Комсамольцы—завадыры вясёласьці і організаванасьці.

* * *

Кастрычнік увайшоў у быт сялян і аграмадную ролю ў сэнсе правядзеньня яго адыграла комсамольская ячэйка. Можна з упэўненасьцю сказаць, што калі не сьвяткавала 100 проц.—сялянства і асабліва моладзь, дык 99 проц.—бясспрэчны факт.

А. Жукоўскі.

Дзьве вёскі--адна сям‘я.

№ 12. Асарэйвіцкая ячэйка ЛКСМБ, Камарынскі раён, Гомельская акруга.

Быў верасень месяц. На полі з большага падрабіліся. Летняя гарачка пачала спадаць. Глядзіш—і чытальня пачала часьцей наведвацца сялянамі.

Якраз у гэты час Асарэйвіцкая ячэйка комсамолу атрымала ад райкому абежчыць сялянству значэньне **маніфэсту.** Правялі тры гутаркі—і незразумелае стала ясным.

Рыхтуючыся да сьвяткаваньня юбілею рэволюцыі, ячэйка прыняла гэтыя абставіны пад увагу і **організавала два чырвоныя куткі:** адзін у сваёй вёсцы, а другі—у суседняй.

Дні Кастрычнікавых перамог.

Комсамольцы самі парабілі для кутко̆ў сталы і лавы.

Праводзячы суботнік, наша комсамольская ячэйка адрамантавала пажарны хлеў і студню для школы.

... Нядзеля, 6-га лістапада. Яшчэ зусім рана. Уся вёска становіцца ў калёну. Пачулася каманда—«шагам марш!» і калёна пад гукі песьні **«Сьмела мы ў бой пайдзём»** накіравалася ў суседнюю вёску.

Тут на мітынгу адбылося адчыненьне школы і Чырвонага кутка, абсталяванага комсамольскай ячэйкай. Пасьля мітынгу—дэмонстрацыя, а з дэмонстрацыі ўсе накіраваліся на ўрачысты полудзень—спайкі дзьвёх вёсак.

У панядзелак, 7-га лістапада, адбылася дэмонстрацыя і мітынг у вёсцы Асарэвічы. На шырокім сялянскім вечары, організаваным ячэйкай комсамолу, **жадалі прымаць удзел усе сяляне вёскі.** Кепска—памяшканьне малое. Сакратар ячэйкі **Бельчанка Міхал** падае думку аб **організацыі на вёсцы яшчэ некалькіх сялянскіх вечарынак.** Комсамольцы гэту прапанову падтрымалі і на вёсцы у сялянскіх хатах адбываліся ў адзін час чатыры вячоркі.

Зьмітрок.

Падасьпеў **маніфэст ЦВК СССР.** Загаварылі сяляне аб ім, а толкам ніхто ня ведае. Выбрала ячэйка мацнейшых таварышоў і дала ім заданьне—**растлумачыць сялянству значэньне**

нік аб усебеларускім конкурсе на лепшае правядзеньне Кастрычнікаўскіх дзён.

Спадабалася хлопцам думка. Узяліся за працу.

Плян выпрацаваны комсамольскай камісіяй па правядзеньню Кастрычніка быў цалкам ухвален сельсавецкай камісіяй і пакладзен апошняй у аснову свае працы.

... **На сход моладзі**, прысьвечаны пытаньням падрыхтоўкі да Кастрычніка, зьявілся каля **двух соцен хлапцоў і дзяўчат.**

Кожны сур‘ёзна думаў, шавяліў мазгамі, адшукоўваў каштоўную прапанову, **якая-б выказала сабою найцікаўшае мерапрыемства ў справе ажыўленьня сьвяткаваньня, у справе наданьня Кастрычнікаўскім дням вялікай, нябывалай урачыстасьці.**

— Упрыгожыць зеленьню і кветкамі вуліцу!—прапануе адзін.

— **А я прапаную,**—выказвае свае думкі трэці,—**скарыстаць Кастрычнікаўскае сьвята для большага збліжэньня нашых суседніх вёсак паміж сабою...**

Усе прапановы прымаюцца.

Былі веселы бацькі і дзеці.

№ 13 Гарбачоўская ячэйка ЛКСМБ, Расонскі р. Полаччына

Лясьніцтва адпусьціла нам дзялянку лесу для ачысткі, у два з паловай гэктатара, на суму пяцьдзесят рублёй. Суботнік праводзілі 2 лістапада.

Характэрна тое, што ў суботніку прымала ўдзел беспартыйная моладзь і амаль што цалкам піонэрскі атрад імя Луначарскага. На дапамогу комсамольцам і піонэрам прышлі 4 партыйцы і польска-беларуская школа I ступені. Ачысьцілі 2 гэктары на суму 30 рублёў. Грошы накіравалі ў цэнтр.

Падрыхтоўка к сьвяту.

Пастановай камісіі па падрыхтоўцы дзесяцігодзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі было праведзена у 4-х вялікіх пунктах сельсавету сходы сялянства, з дакладамі «аб дзесяцігодзьдзі, дасягненьнях савецкай улады».

Ячэйка, з свайго боку, пачала энэргічную падрыхтоўку мастацкай часткі сьвята. Падрыхтавалі п‘есу, якая добра адбівае жыцьцё кулакоў раней і адносіны набожных бацькоў да сваіх дзяцей.

У нядзелю 6-га лістапада, у Горбачове адбыўся пашыраны пленум, з удзелам вялікай колькасьці насельніцтва.

У панядзелак з самага раньня пачало ў Гарбачова выходзіцца шмат народу з самых глухіх куткоў сельсавету дзеля сумеснага правядзеньня сьвята.

Мітынг. Прывітаньні. Сяляне выступалі з успамінамі аб тым. як у Ленінградзе пачаўся Кастрычнік.

Вечарам быў спэктакль.

8-га лістапада сьвяткавалі школы і піонэрскі атрад сумесна са сваімі бацькамі.

Пасьля спэктаклю піонэры організавалі збор на карысьць бяспрытульных дзяцей.

Бацькі засталіся вельмі здаволены вечарам, наладжаным іх дзецьмі.

Б. Капылкоў.

Польшча.

Два дні.

Два юнацкія дні мелі мы ў гэтым годзе ў Польшчы. Адзін—міжнародны, другі—нацыянальны.

Адзін—рэволюцыйны, другі—контррэволюцыйны.

Адзін—дзень КІМ‘у, дзень польскага КСМ, другі—створаны ў мінулым годзе польскімі соцыял-здраднікамі з ППС дзень моладзі.

Сама організацыя дню моладзі польскімі маладымі соцыялістымі, вядома, запазычана ў КСМ. Посьпехі популярнага сярод польскай рабочай моладзі МЮД‘у перашкаджалі спаць правадыром польскай соцыялістычнай моладзі, і яны рашылі наладжваць у кастрычніку кожнага году пэпэасаўскі дзень моладзі. Рашэньне гэта мае значэньне ня толькі для польскай моладзі. Яго значэньне больш агульнае; паказвае яно, што

маладыя соцыялісты стараюцца „вучыцца“ ў КСМ,

што яны шукаюць **усякіх** шляхоў для заваёвы пад свае сьцягі рабочай моладзі. І тое, што зараз спрабуюць наладзіць польскія маладыя соцыялістыя—у наступным годзе паспрабуюць, мабыць—іншыя заходня-эўропэйскія організацыі маладых соцыялістых.

Надворна ўсё вельмі рэволюцыйна.

Паглядзім, перш за ўсё, які політычны характар носіць гэты нацыянальна-згодніцкі дзень моладзі. Галоўныя лёзунгі яго гэта—прэч фашызм, прэч вайну і паляпшэньне экономічнага становішча моладзі. Як бачым, усе тры асноўныя лёзунгі гучаць надворна вельмі рэволюцыйна.

Недастаткова разьбіраючымся ў політычным ашуканстве соцыял-здраднікаў маладым рабочым можа здавацца, што гэта ёсьць тыя-ж лёзунгі, якія высоўвае КСМ Польшчы.

Прыгледзімся да гэтых трох лёзунгаў

маладых соцыял-згоднікаў. Першы гучыць: прэч фашызм! Добры лёзунг. Як вядома, у Польшчы на чале ўлады знаходзіцца фашысцкі ўрад Пілсудзкага. Ці заклікае організацыя маладых соцыялістых у Польшчы «ТУР», да барацьбы з уладаю польскага фашызму, з Пілсудзкім? Не! А яна гаворыць **толькі** аб Мусаліні, Хорці і Вальдэмарасе а аб Пілсудзкім, які ёсьць у Польшчы—**забыла**. У гэтым «забываньні» аб барацьбе з уласным фашызмам ёсьць азначаны сэнс. Высоўваючы рэволюцыйны лёзунг комсамолу: «Прэч фашызм», правадыры польскіх маладых соцыял-згоднікаў стараюцца сабраць пад сваім сьцягам рабочую моладзь для таго, каб адарваць ад барацьбы з **польскім** фашызмам, каб яе **згуртаваць** вакол польскага фашызму.

Другі лёзунг: «Прэч вайну». Якую вайну? Імпэрыялістычную? Супроць СССР? Не—**наогул** вайну, якая—можа—калісьці будзе. Правадыры соцыялістычнай моладзі ў Польшчы **сьвядома** замоўчваюць конкрэтную **існуючую** небясьпеку імпэрыялістычнай вайны **супроць СССР**, каб адарваць, калі ўдасца, частку працоўнай моладзі ад сапраўднай барацьбы супроць падрыхтоўваючайся вайны супроць першай пролетарскай дзяржавы—у яго абарону. Калі дададзім, што адначасова правадыры польскага соцсамолу — так званага «ТУР‘у» кажуць аб **абароне**

«Асьвета» ў Польшчы.

Польскай рэспублікі, дык убачым, што справа ідзе не аб «барацьбе» з вайною, а аб захаваньні падрыхтоўкі вайны з боку Польшчы. Два словы аб гэтым, чаму, па думцы правадыроў маладога «ТУР‘у», трэба «змагацца з вайной». Чытаем: (у часе вайны) «Бог заўсёды ўступае злым сілам», а «немцы ці французы, швэды ці ангельцы—гэта нашы браты», ня **хочам** вайны — патрэбен мір, як вынік **братэрства народаў**». Тут ёсьць характэрная пацыфісцкая буржуазная галімантыя, ня маючая нічога агульнага з марксызмам.

Наконт трэцяга лёзунгу: «Абарона працы моладзі» нямнога можна сказаць, затым што, у процілегласьць КСМ, які высунуў конкрэтныя патрабаваньні, за якія моладзь павінна змагацца,—маладыя соцыялісты нічога, акрамя прыведзенага сказу не сказалі.

Нікчэмная буржуазная агітацыя.

Але вышэй усіх лёзунгаў у часе гэтага соцыял-згодніцкага дню высунуўся лёзунг: **«стварэньня характараў».** У Варшаве дакладчык гаварыў перш за ўсё аб тым, што маладыя рабочыя, калі хочуць выканаць свае задачы, павінны мець больш **моральных** сіл і каштоўнасьцяў.

Тай-жа малюнак мы маем паўсюды: старая, нікчэмная буржуазная агітацыя за моральныя характары знайшла сабе прытулак сярод польскіх маладых згоднікаў.

Для іх хопіць спортыўных гульняў.

Паглядзім цяпер, якія формы меў дзень моладзі польскіх соцыялістых і якавы яго посьпехі. Калі на месяц раней польскія комсамольцы дэмонстравалі маніфэстацыямі ў гарадох і вёсках, тады ў кастрычніку польская згодніцкая моладзь сьвяткавала... спортыўнымі выпярэдніцтвамі і акадэміямі ў зачыненых памяшканьнях. Як-жа ім выходзіць на вуліцу і дэмонстраваць? Для іх хопіць спортыўных гульняў! Як аднеслася да гэтага дню і да гэтых пэпэасаўскіх гульняў і мітынгаў працоўная моладзь, відаць з таго, што амаль ва ўсіх гарадох «Тураўцы» пацярпелі поўны правал, а ў іншых ім удалося наладзіць мітынгі, толькі дзякуючы ўдзелу дарослых членаў ППС: і так, у самых буйных пролетарскіх цэнтрах, у Дамброўскім басэйне і на Верхняй Сілезіі ім не ўдалося наладзіць нічога. У Кракаве большасьць сабраўшыхся складалі — комсамольцы. У Варшаве ў мітынгу ўдзельнічала, каля 300 чалавек, з чаго ня менш паловы дарослых людзей. А ў тым-жа горадзе **нелегальны** комсамол сабраў у сваіх дэмонстрацыях больш 2 тысяч маладых рабочых, ня гледзячы на шматлікія арышты, атаку поліцыі і г. д.

Як відаць,

соцыял-згодніцкі дзень моладзі пацярпеў поўны крах.

Працоўная моладзь Польшчы дэмонстравала ў **свой** дзень, у МЮД пад чырвонымі сьцягамі комсамолу. Гэта моладзь зразумела, што польскія маладыя соцыялісты наладжвалі свой дзень моладзі, высоўваючы рэволюцыйныя, як быццам, лёзунгі **толькі для таго**, каб адарваць працоўную моладзь ад рашучай барацьбы з фашызмам і **ўцягнуць** яе ў лягер фашызму.

Гэтая моладзь паказала, што ня дасьць сябе абмануць рэволюцыйнымі лёзунгамі соцыял-згоднікаў. Яна паказала, што няма месца сярод маладых рабочых Польшчы для соцыял-здраднікаў. Контррэволюцыйны—соцыял-здрадніцкі—дзень моладзі павінен быў праваліцца і праваліўся. **Маладыя рабочыя і сяляне Польшчы будуць і надалей дэмонстраваць толькі ў верасьні—у МЮД.**

Я. Лясоцкі.

Расьце савецкая вёска.

У дні дзесяцігодзьдзя Кастрычніка па вёсках і мястэчках Беларусі адбыліся адчыненьні электрастанцый, тэатраў і школ.

У штодзённай клапатлівай працы моладзь гартуе з сябе працаўнікоў новай вёскі.

Засьвяцілася лямпачка Ільліча.

(Бярэзінскі раён)

Мястэчка **Бярэзіна** ў 1915 г. было спалена пажарам, а ў час фронту таксама ў дадатак яшчэ было спалена частка. Засталіся толькі старыя хаты акраін.

За апошнія 3 гады мястэчка ўзрасла. Дзякуючы савецкай уладзе у мястэчку ёсьць радыё прыёмнік, кіно перасоўка, пабудован лесапільны завод, адчынілася ў сьвята 10-е гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі **электрастанцыя, тэатр.**

Кожны год у нашым раёне маюцца дасягненьні, з кожным годам усе больш і больш расьце наш дабрабыт.

Наша кооперацыя ахоплівала рынак у 1923 г. на 15 проц. у 1924—25 проц.; 1925—30 проц.; 1926—50 проц., а ў 1927 г. —60 проц. За свае сродкі яна збудавала для сябе 3 новыя крамы, памяшканьне для сталоўкі.

Старыя сяляне глядзяць на ўсе дасягненьні, ды радасна гавораць:— «Пражылі мы свой век — і ня мысьлілі, што ў Бярэзіне засьвеціць «электра» як у хатах, так і на вуліцах».

В. Каўцэвіч

Гаспадарчая праца--задача задач.

(Смалявіцкая райорганізацыя ЛКСМБ, Менская акруга).

Некалькі дзён таму назад адбыўся пашыраны пленум райкому ЛКСМБ з удзелам актыву ячэек. Пленум заслухаў справаздачу Бюро РК аб становішчы працы ў райорганізацыі ЛКСМБ і абгаварыў далейшыя шляхі гаспадарчай працы.

З чым наша організацыя прышла к дзесяцігодзьдзю рэволюцыі?

Асноўная ўвага раённай організацыі ЛКСМБ была зьвернута на гаспадарчую працу, як на стрыжнявую працу організацыі. У апошні час павялічылася ініцыятыва ячэек і асобных комсамольцаў у прыкладным вядзеньні сваіх гаспадарак, ініцыятыва з боку некаторых ячэек—у організацыі таварыстваў і арцеляў мэліорацыйных і жывёлагадоўчых **(Скурацкая, Варатоўская і Пацічоўская ячэйкі).** Факты гэтаму —праца комсамольскай сельгаспадарчай арцелі **„Комсамольская Воля“**, закладка 3-х паказальных колектыўных вучасткаў, а таксама на гаспадарках паасобных комсамольцаў.

Павялічыўся ўдзел ў працы сельсаветаў і ў організацыі культурных мерапрыемстваў.

Кульгала ў васеньні час праца сярод батрацкай моладзі. Прычына гэтаму—частая зьмена ўпаўнаважаных па працы сярод батрацтва ў райкоме ЛКСМБ.

У сваёй пастанове, пленум райкамолу даў дырэктыву вясковым комсамольскім ячэйкам аб узмацненьні працы сярод батрацтва, а таксама намеціў шраг практычных задач у галіне гаспадарчага будаўніцтва.

Алесь Ліпнёвы.

Гадуем шчэпы.

(Турынская ячэйка ЛКСМБ, Пухавіцкі раён).

У зьвязку з правядзеньнем „Дню Ўраджаю“ і дзесяцігодзьдзя Кастрычніка, комсамольцы Турынскай ячэйкі заклалі пры дзьвёх вясковых школах паказальныя вучасткі-пітомнікі.

Верхні пласт зямлі, таўшчынёю ня менш 8-мі вяршкоў перакопан. У хуткім часе будзе пасаджана некалькі сот дрэўцаў, за якімі будзе даглядаць комсамольская ячэйка.

Сяляне гэтым пачынаньнем моладзі вельмі здаволены, бо шчэпаў блізка няма дзе дастаць.

Гэтыя вучасткі-пітомнікі ў бліжэйшыя 3 гады дадуць магчымасьць нашым сялянам завесьці на сваіх агародах пладовыя сады.

Матусэвіч.

Растуць добрыя будаўнікі.

(Крупскі раён, Аршанскай акр.)

Царскі ўрад, апрача цэркваў ды некалькіх школ з выкладаньнем славянскай мовы ды закону божага, дзе стараліся зацямніць народ, больш нічога не зрабіў за ўвесь час свайго існаваньня.

Гэтак было да Кастрычнікавай рэволюцыі. Пасьля завірухі, пасьля дзесяці год мірнай працы, наш раён вельмі зьмяніўся. Усе вёскі забудаваліся новымі хатамі. Па вёсках густой сеткай раскінуліся культурна-асьветныя ўстановы, як школы, хаты-чытальні, бібліотэкі, лікпункты.

У мястэчку Крупкі, дзе раней была толькі царква ды царкоўна-прыходзкая школа, цяпер савецкай уладай пабудавана памяшканьне пад вэтэрынарны і агранамічны пункт, больніцу, пад коопэратывы спажывецкі і сельска-гаспадарчы, радзільны дом, казарму, фабрычны і пажарны клюб; будуецца сямігодка, загарэлася ў Крупцы ад водна-электрастанцыі лямпачка Ільліча. Ёсьць моцна-гаварыцель.

У вёсцы **Начы** пабудавалі вялізарную двух-кампілектную школу. У мястэчку **Бобр**, дзе раней жыў весела і соладка за кошт сялянскага поту пан, у палацах цяпер знаходзіцца працоўная школа сямігодка і вучацца ў ёй рабоча-сялянскія дзеці больш за 500 чалавек. Пры школе ёсьць добра абсталяванае агульнае памяшканьне.

Глядзіш цяпер на нашу моладзь—і пазнаць цяжка: сур'ёзнай стала яна, скарыстоўвае кожную драбніцу для павялічэньня сваіх ведаў.

С. Патапенка.

Наша зьмена за вучобай

Сталёвы конь цаліну узьдзіраў.

Восень. Золка. Ў полі сумна,
Вецер к долу гне траву.
А у вёсцы, ў нашых гумнах—
Малатарні ўсё равуць.

Жоўты ліст даждком абмыты
У садочку ля платоў.
Вось так дзіва—капа жыта
Дала роўна сем пудоў.

Ў нас на полі ўсю нізіну
Конь сталёвы узьдзіраў.
Вось таму я канюшыны
Вазоў дзесяць там набраў.

Гляну, гляну на лугі,
Пачарнела траўка.
Стаяць гусьценька стагі,
А ў стагох атаўка.

У Ленінскую партыю,

у ленінскі комсамол--

так адказваюць рабочыя на раскольніцкую працу троцкісцка-меншавіцкай опозіцыі.

Лепшых комсамольцаў у партыю.

150 новых ленінцаў.

(ад нашага корэспондэнта па тэлеграфе).

ГОМЕЛЬ. 23. Комсамольскія райкомы перагружаны заявамі з прозьбаю аб рэкомэндацыі ў партыю. На 22-е лістапада рэкомэндавана ў партыю па ўсёй акрузе 150. Перададзеныя — рабочыя ад станка большасьць якіх мае высокую кваліфікацыю, значны саюзны стаж і праверана на комсамольскай працы.

Дача рэкомэндацый працягваецца.

60 членаў партыі.

БАБРУЙСК. 23. (Па телефоне ад нашага кор.) Перадача ў партыю комсамольцаў праходзіць шпаркім тэмпам, але разам з гэтым уважліва. Рэкомэндацыі даюцца сапраўдна дастойным мець званьне члена партыі Леніна.

На 22 лістапада рэкомэндавана па адным толькі горадзе—60 чалавек лепшых комсамольцаў.

Кастрычнікаўскі раён.

Прызыў у партыю праходзіць шпаркім тэмпам. Ячэйкі рэкомэндуюць лепшых, вытрыманых комсамольцаў.

Вось папярэднія лічбы прызыву па асобных ячэйках:

— Абутковая фабрыка—**5** ч.
— Шкляная гута—**5** ч.
— Цяга **МББ**—**3** ч.
— Абойная фабрыка—**4** ч.

Рэкомэндуемых таварышоў ячэйкі доўга і ўважліва абгаварваюць. Перадаюць у партыю самых лепшых.

Ляхаўскі раён.

Ляхаўка—вытворчы раён.

Перадаюць у партыю хлапцоў з вялікім вытворчым стажам. Большасьць іх на фабрыках і заводах працуюць ужо цэлыя дзесяцігодзьдзі.

Некалькі чалавек з 5-6 гадовым рабочым стажам, самае найменшае—з **3-х** гадовым.

Ужо перададзена—**7** чалавек.

На гэтых днёх райком разьбірае заявы яшчэ **15** чал.

Заявы прыбываюць з кожным днём.

Гар-раён.

Бюро райкому рэкомэндавала 10 комсамольцаў.

На сёньнешнім пасяджэньні бюро разгледзіць заявы яшчэ **12** чал.

* * *

Гэта папярэднія падлікі...

Весткі з ячэек кажуць аб значна большым ліку ўступаючых у партыю. Точна цяжка ўлічыць.

Цікава і важна, што ўсе перададзеныя з вялікім вытворчым і саюзным стажам.

Партыя папаўняе свае шэрагі моцнымі пролетарыямі.

К.

Іх—трое.

(Завод «Дрэвапрацоўнік», Менск).

Іх—трое.

Яны падалі заявы ў партыю.

Раніцою, калі завод гудзеў ад сьвісту цыркулярак, ад звону фрэзэраў, раніцою ў завод прынесьлі газэты...

Сьвежыя, халодныя ад марозу, пахнучыя фарбай, газэты былі расхоплены.

І тое, што аб чым чыталі, застаўляла сьціскаць мацней скіўіцы, і зьдзьвігаць па ўпартаму бровы.

— Мы перажываем рашучы момант.

— Нам сорамна перад замежнымі дэлегатамі за гэты дзерзкі нячувалы крок апазіцыі. Рамкі пярэйдзены. Межы сьцёрты...

Яны чыталі пра выключэньне Троцкага і Зіноўева, і боль за партыю была яшчэ мацней.

І вось, трое—лепшых камсамольцаў, лепшых кваліфікаваных рабочых (8—9 разраду), рашылі падаць заявы ў партыю.

Ячэйка рэкомэндавала. Ды як не рэкомэндаваць **Вольпера, Батвініка і Гуткіна**, калі ні адзін рабочы ня скажа пра іх дрэннага.

Хто яны!

Яны ўсе былі на чорнай комсамольскай працы. Яны вынесьлі на сваіх плячах усе цяжкасьці ячэйковай працы.

Вольпер—член ЛКСМБ з 1923 г., член бюро.

Батвінік—член ЛКСМБ з 1922 г., павадыр атраду, апорг і вайсковы працаўнік ячэйкі.

Гуткін—член ЛКСМБ з 1922 г., член бюро, старшыня вытворчай нарады.

Вось каго мы перадалі ў партыю.

К.

Т. т. Вольпер, Батвінік і Гуткін.

Уся рабочая моладзь, у саюз!

10 год Кастрычніка азначаны вялікімі перамогамі.

Перамогі гэтыя даліся толькі дзякуючы магутнай, моцнай, пролетарскай уладзе, дыктатуры. Але правадыром, адважным кіраўніком краіны гэтай дыктатуры зьяўлялася баявая УсеКП(б). Каб не дрыгануліся шэрагі пролетарыяту перад цяжкасьцю соцыялістычнага будаўніцтва, трэба яшчэ больш, яшчэ мацней умацаваць дыктатуру пролетарыяту. Ёсьць шмат ахвотнікаў падрываць сілу і магутнасьць гэтай дыктатуры. Опозіцыянэры, сваімі разьвязанымі дзеяньнямі і выступленьнямі, скалачваюць вакол сябе ўсе варожыя сілы краіны супроць улады саветаў. Партыя-ж праяўляе яшчэ большую волю да таго, каб недапусьціць паслабленьня дыктатуры пролетарыяту.

Вось таму

партыя кінула зноў кліч да рабочай клясы—

умацоўваць, разьвіваць дыктатуру пролетарыяту.

Каб умацаваць уладу саветаў, трэба ўмацаваць, у першую чаргу, ее асноўны стрыжань—комуністычную партыю. І ў азнаку дзесяцігодняга існаваньня Савецкага Саюзу, для пасьпешнага правядзеньня далейшай грандыёзнай працы, ЦК УсеКП(б) заклікае рабочых уступіць у партыю.

У гісторыі нашай партыі, у найбольш важнія моманты,

рабочая кляса заўжды дапамагала партыі,

магутнай лавінай уліваючыся ў яе шэрагі. Пролетарыят жыва адгукнуўся ў 1919 г. на заклік уступленьня ў партыю. Калі ворагі з усіх бакоў наступалі на Савецкую Расію, рабочыя сотнямі ішлі ў партыю, каб стаць у шэрагі сьвядомых барацьбітоў за соцыялізм. Нават моладзь памятае, калі рабочыя на сьмерць правадыра пролетарыяту. Уладзіміра Ільліча Леніна, вялікімі колектывамі ўступалі ў шэрагі УсеКП(б).

Няхай

зараз уходзяць з партыі інтэлігентвуючыя адзінкі,

няхай яны праяўляюць нікчэмныя спробы парушыць, паслабіць нашу партыю, але рабочыя масы зноў дакажуць сваю адданасьць комуністычнай партыі.

Партыя яшчэ больш узмацніцца прытокам новых рабочых мас.

У Ленінградзе 324 рабочых заводу „Красный Треугольник“ у дзень дзесяцігодзьдзя Кастрычніка падалі заявы аб уступленьні ва УсеКП(б). У Баку 800 рабочых уступаюць у партыю. У Харкаве і ў іншых буйных прамысловых гарадох дзесяцігодзьдзе Кастрычніка азначана вялізарнай цягай рабочых у партыю.

Не бяз удзелу была ў вялікіх дасягненьнях Кастрычніка і рабочая моладзь. Таксама як і дарослыя рабочыя, яна змагалася разам з бацькамі ў грамадзянскай вайне, прымала актыўны ўдзел у гаспадарчым будаўніцтве, уносячы сваю немалую частку ў агульную справу барацьбы.

Шмат зрабіў Ленінскі комсамол, але

ня ўсё яшчэ зроблена.

Перад намі таксама стаяць яшчэ вялікія і адказныя задачы. Актыўна ўдзельнічаць у соцыялістычнай рацыяналізацыі прамысловасьці, рашуча змагацца з бюрократызмам, з безгаспадарнасьцю і г. д.

Ленінскаму комсамолу прадстаіць

яшчэ дружней, яшчэ мацней умацоўваць свае шэрагі, каб лягчэй, організаванней весьці далейшую, пераможную, будаўнічую працу.

Ленінскі комсамол павінен рыхтаваць вартую зьмену старэйшым барацьбітом, выпрацоўваючы з сябе добрых вытворцаў, культурных працаўнікоў і вытрыманых ленінцаў-бальшавікоў.

Вось чаму Цэнтральны Камітэт Комсамолу ў гонар азначэньня 10-годзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі зьвярнуўся з адозвай да ўсёй рабочай моладзі з заклікам аб уступленьні ў саюз. Цэнтральны Камітэт зноў паказвае на стары лёзунг саюзу: „уся рабочая моладзь у Комсамол!“. Гэты лёзунг павінен быць вядомы кожнаму маладому рабочаму. Голасна комсамол абвяшчае рабочай моладзі свой заклік і рабочая моладзь горача адгукваецца на яго, каб уступіць у шэрагі комсамолу пад сьцяг Леніна.

В. К.

Ідуць у шэрагі комсамолу.

Гарадзкі раён.

Прынятых больш усяго ў Гарадзкім раёне..

— Хто яны--прынятыя?

— Выключна рабочая моладзь.

Ужо зацьверджана і маюць комсамольскія білеты—18 чалавек.

На наступным пасяджэньні райкому разглядаюцца заявы 24 чалавек.

Яшчэ падалі заявы 15 чалавек.

Узята ў райкоме анкет для ўступленьня ў комсамол—40.

Усе гэтыя сухія простыя лічбы кажуць за тое, што нашы шэрагі папаўняюцца сапраўдна лепшай і вытрыманай часткай рабочай моладзі.

Ляхаўскі раён.

Кастрычнікаўскі прызыў ў комсамол разгарнуўся вельмі шырока.

— „Энэргія“ ўжо прыняла—5 чалавек.
— „Чырвоная Зорка“ – 5 чал.
— Зах. чыгунка—20 чал.
— Цэнтрасьпірт—10 чал.

Лічбы папярэднія, як і ўсе. Кампанія толькі разгортваецца.

Кастрычнікаўскі раён.

На шкляной гуце асабліва шмат жадаючых уступіць у комсамол. У сувязі з тым, што ячэйка перадала ў партыю комсамольцаў, прыток у комсамол павялічыўся.

Ідуць моцныя, добрыя хлапцы. Лічбу цяжка назваць, кожную гадзіну і дзень усё новыя заявы.

Абойная фабрыка ўжо прыняла—5 чалавек.

„Сорамна быць па-за партыяй“

(Пісьмо з Масквы).

У сувязі з дзесяцігодзьдзем Кастрычніка і рашэньнем ЦК і МК, у Маскве зараз адчуваецца вялікая цяга ў партыю. За параўнаўча кароткі тэрмін па буйнейшых вытворчых ячэйках пададзена шмат заяў.

У партыю ідзе стары рабочы, караньнік, з вялікім вытворчым стажам, правераны на практычнай працы ў профсаюзах, саветах. У жыцьцёпісах большай часткай стаіць: паходжу з рабочай сям'і, працую 15-20 год, быў на франтох супроць Урангеля.

Такі твар уступаючых. На адчыненых сходах ячэек уступаючыя ў партыю проста заяўляюць:

„У такі час, калі перад партыяй стаяць агромністыя задачы і ёсьць шмат цяжкасьцяй, неяк сорамна быць па-за шэрагамі партыі.

М.

Масавы паход моладзі ў Дзяржаўны Тэатр.

Цэнтральны комсамольскі клюб „КІМ" разам з дырэкцыяй БДТ-2 наладжваюць для працоўнай моладзі Менску шэраг спэктакляў па зьніжаных цэнах. Спэктаклі будуць адбывацца па суботах.

Першы спэктакль у суботу, 3-га сьнежня—„Астап"

Білеты ад 10 да 70 кап. у клюбе „КІМ" і касе тэатру.

Урад Беларусі аб фізкультурным руху.

Савет Народных Камісараў заслухаў даклад ВСФК аб становішчы фізвыхаваньня ў БССР.

Констатуючы рост фізкультурнага руху, асабліва сярод моладзі, Савнарком адзначае, як недахопы, слабае ўцягненьне дарослых у фізкультуру, брак сродкаў, спорт памяшканьняў і інструктароў.

Саветы ФК павінны больш ахапіць спорт гурткамі дарослых рабочых, а таксама сялянскую моладзь і ўзмацніць тэмпвоенізацыі фізкультуры.

У мэтах падрыхтоўкі інструктароў фізкультуры, Савнарком даручыў Наркамасьветы сумесна з ВСФК падрыхтаваць пытаньне аб організацыі ў БССР тэхнікуму фізвыхаваньня, а таксама ўвесьці на мэдфаку БДУ спэцыяльны курс па фізкультуры.

Усеагульнае навучаньне.

Менакрвыканком пастанавіў распаўсюдзіць усеагульнае абавязковае навучаньне для 8-гадовых дзяцей яшчэ на 26 вясковых школ, дзе дагэтуль усеагульнае навучаньне ня было ўведзена.

Усім раёнам адпушчаны сродкі на аказаньне дапамогі бяднейшым вучням сельскіх школ у выглядзе падручнікаў, пісьмовых прылад і інш.

* * *

З прычыны таго, што ня ўсе 8-гадовыя дзеці наведваюць гарадзкія і вясковыя школы, Менакрвыканком выдае гэтымі днямі новую абавязковую пастанову.

Гэтая пастанова прадугледжвае **прыцягненьне да адказнасьці ў адміністрацыйным парадку тых бацькоў, якія не паслалі сваіх 8-гадовых дзяцей у школу.**

Конкурс на лепшы сельска-гаспадарчы раён.

Саўнарком БССР ухваліў правесьці ўсебеларускі конкурс на лепшы сельска-гаспадарчы раён.

Прымаць удзел у конкурсе будуць тыя раёны, якія маюць шмат дасягненьняў у справе пераходу на шматпольле, мэліорацыі, земляўпарадкаваньня, колектывізацыі і коопэраваньня сялянскіх гаспадарак.

Перакваліфікацыя беспрацоўных.

Бюджэт Наркампрацы на 1927-28 год прадугледжвае водпуск 125 тысяч рублёў на перакваліфікацыю беспрацоўных.

На гэтыя сродкі будзе ўтрымлівацца Цэнтральны Інстытут Працы, а таксама організаваны новыя вучнёўскія брыгады і вытворчыя майстэрні для падросткаў.

Пушчана шчацінная фабрыка.

Гэтымі днямі ў Менску была пушчана новая шчацінная фабрыка, самая буйная ў БССР, пабудова якой каштавала звыш 50 тысяч рублёў.

На фабрыку будзе прынята 520 чалавек дарослых рабочых і падросткаў.

У тры радкі.

— Пры клюбе „КІМ'у" **адчынілася радыёлябораторыя,** якая будзе працаваць пад кіраўніцтвам дацэнтаў БДУ.

— У Менску організован **новы дзіцячы дом для польскіх беспрытульных дзяцей,** якому дадзена імя **Дзяржынскага.**

— Да гэтага часу **па БССР рэалізавана 25 тысяч білетаў усесаюзнай лётарэі «ОЗЭТ».**

— На зімовы сэзон Галоўсоцстрах атрымаў **100 месцаў для членаў профсаюзаў на розныя курорты.**

— У школах Менскай акругі навучаецца сёлета **83.654 чал. дзяцей.**

— 8-га студзеня **склікаецца ўсебеларускі зьезд сялян-літоўцаў.**

За пазыку індустрыялізацыі.

У фонд пазыкі сабрана 2 мільёны 400 тысяч рублёў.

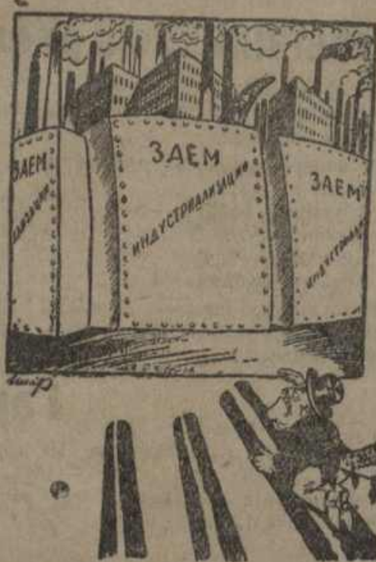
Па атрыманых зьвестках, амаль усе акругі Беларусі выканалі свае заданьні па распаўсюджваньні пазыкі.

Па ўсёй БССР ужо рэалізавана пазыкі звыш чым на 2 мільёны 400 тысяч руб. Беларусь выканала заданьне!

Фабрыка „Днепр"—наперадзе.

Агульная сума падпіскі па пазыку індустрыялізацыі па Рэчыцкім раёне складае звыш 52 тыс. руб.

З колектываў трэба адзначыць фабрыку „Днепр", дзе **падпіска дасягнула 8000 рублёў,** завод імя Томскага—3000 руб., завод «Інтэрнацыянал» і колектыў ЦРК.

Справай адгукнуліся.

Вучні школы ФЗВ шклоўскай фабрыкі **„Спартак"** справай адгукнуліся на заклік да ўдзелу ў пазыцы індустрыялізацыі. Восем вучняў падпісалася на 100 проц. сваёй зарплаты, гэта значыць на 25 руб. кожны. Вось іх імёны: Агееў, Лабунскі, Карага, Шчука-Ігнатавіч, Спруж, Барэйка і Жук.

Астатнія падпісаліся хто па 2/5, а хто і на 3/5 облігацыі. Але трэба адзначыць, што **некаторыя комсамольцы рашуча адмовіліся падпісацца хаця-б на 1/5 облігацыі.**

На самой фабрыцы падпіска сярод моладзі праходзіць таксама з посьпехам. Некаторыя хлапцы, якія атрымліваюць па другім разрадзе, падпісаліся на 25-рублёвыя облігацыі.

Лабунскі.

Прыклад усім сямігодкам.

Вучні бярэзінскай сямігодкі паставілі сваёю мэтаю прыняць удзел у індустрыялізацыі краіны. Рашылі падтрымаць дзяржаўную пазыку.

Першая купіла облігацыю 6-я кляса. Облігацыю купілі 5-рублёвую, на больш не хапіла грошай.

Прыклад шостай клясы быў штуршком і для другіх. **Цяпер усе вучні зьбіраюць грошы і купляюць облігацыі.**

Вучні другіх сямігодак, а чым вы дапамаглі індустрыялізацыі?

Піскун.

400 камсамольцаў Менску вучыцца ў політшколах.

Кожны панядзелак і пятніцу пляц «КІМ'у» сустракае сотні комсамольцаў, якія з кніжкамі ў руках прыходзяць сюды з усіх раёнаў Менску.

У вялікім каменным будынку, што паднімаецца над плошчай, адбываюцца заняткі комсамольскіх політшкол першай катэгорыі. Вучыцца ў іх 400 чалавек, з якіх звыш паловы—рабочыя падросткі.

У параўнаньні з мінулым годам шмат чаго зьмянілася ў політшколах. Новыя мэтады, новыя парадкі.

Прыйдзе кіраўнік, абмалюе ў кароткіх словах тэму, укажа літаратуру—і працуй. Разьбіваемся на групы па 4-5 чалавек і чытаем па дзьве гадзіны, самастойна разьбіраючыся ў матар'яле. Многія выпісваюць сабе з прачытанага ў кніжачку, конспэктуюць, складаюць тэзісы.

Калі сустракаецца незразумелае месца, зварочваемся да кіраўніка. Ён растлумачвае.

Пасьля прапрацоўкі матар'ялу адбываюцца конфэрэнцыі груп. Зноў разглядаюць тэму, ужо падрыхтаваныя і ведаючыя, у чым справа. Кантрольныя пытаньні. Абагульняючы даклад.

Сёлета працуюць 3 яўрэйскія групы і 2 беларускія.

Крызісу з падручнікамі, як летась, ужо няма. Падручнікі закуплены і раздаюцца слухачом у часе заняткаў.

Уведзены новыя гадзіны.

Папершае—гадзіна беларускай мовы. Гэтую навіну рабочыя хлопцы сустрэлі з гарачым адабрэньнем. Займаюцца старанна.

Потым—гадзіна бягучай політыкі. І гэтае мерапрыёмства ўпаўне апраўдвае сябе. Хлопцы ў курсе ўсіх міжнародных і ўнутраных падзей.

Мазо.

Пішуць з раёнаў.

Барысаў. У політшколах працуюць 13 груп. Ахоплена 360 чалавек. Заняткі праводзяцца на беларускай і яўрэйскай мовах.

Сьмілавічы. У політшколу ўцягнута 60 чалавек. Акрамя таго, па раёну працуюць 13 груп політчытак.

Койданава. У мястэчку—2 беларускія і 2 яўрэйскія групы. Вясковыя ячэйкі стварылі 14 гурткоў політчытак. Актыў вучыцца ў вячэрняй партшколе.

Капыль. Вучобай заняты амаль усе комсамольцы. У раёне налічваецца 20 груп політчытак. У політшколе—130 чалавек.

Крывое люстра.

Эх... „Кірпічыкі".

Добрая песьня «Кірпічыкі». Варта толькі зацягнуць яе каму-небудзь прыгожым голасам—аддай усё, ды мала! Недарма цагельнікі ўрочышча **Тучынка** так любяць яе. Толькі нешта за апошнія часы не сьпяваюць гэтай песьні ў Тучынках. Ня толькі не сьпяваюць, а нават і слухаць ня хочуць. Нібы спружынка якая лопнула. Усякую цікавасьць да песьні страцілі, хоць і пяецца у ёй аб Сеньку, які стаў «дырэктарам—упраўляючым».

А ня хочуць слухаць «Кірпічыкаў» па вельмі простай прычыне. Здарылася ў Тучынках такая гісторыя, як у песьні, толькі... наадварот усё вышла.

Быў ды і зараз ёсьць яшчэ на цагельным заводзе малады прыгожы хлапец—комсамолец Федзька Вараб'ёў. Актыўны і старанны. Толькі вось закахаўся Федзька ў нейкую «гарамычку» Вольгу Чартову—і давай «абхаджаць».

— Я вас, Волечка, люблю ды паважаю...—і ўсё такое іншае.

А Волечка ў адказ:

— Калі любіш, дык пойдзем у царкву да бацюшкі наконт законнага шлюбу.

Федзька на дыбы. Нельга, кажа, мне ісьці з табою ў царкву, бо я, бачыш, комсамол і пры гэтым рэлігія—опіум для народу. Пойдзем са мною ў ЗАГС.

А Волечка і вухам не зварухне. Цьвёрда стаіць на сваім:

— Я не якая небудзь... я—гаспадарчая дачка. Наконт ЗАГС'у і ня думай.

Упіраўся Федзька, упіраўся, але, урэшце, згадзіўся. Здаў хлапец. Раскіс. Уліп, як кажуць, па вушы. Праз пару тыдняў і згулялі вясельле. І пеў поп над вухам комсамольца.

Паляцела Федзькіна комсамольская актыўнасьць няма-ведама куды... Прапаў хлапец Федзька Вараб'ёў. Грош яму цяпер цана.

Вось чаму рабочыя-цагельнікі Тучынкі ня хочуць больш слухаць аб „Кірпічыках". Вось чаму. Эх... «Кірпічыкі»!

Курпель.

Пасьля пленуму Спортінтэрну.

Гэтымі днямі ў Маскве закончыўся пленум Спортінтэрну.

Прыехаўшы з пленуму прадстаўнік беларускіх фізкультурнікаў, нам. старшыні ВСФКБ т. **Леў** падзяліўся ўражаньнямі з нашым супрацоўнікам:

— Упяршыню—кажа т. **Леў**—мы мелі на пленуме КСІ прадстаўнікоў усіх краін. Пленум прадстаўляў сабою **50** дзяржаў.

— Пленум прайшоў надзвычайна спаяна. Адчувалася сапраўднае адзінства рабочых спорторганізацыяў.

— Галоўныя рашэньні пленуму былі па скліканьні і організацыі **трох усясьветных спартакіяд.**

— Яны будуць праведзены: адна ў СССР, другая — у Норвэгіі і трэцяя—ў Чэха-Славакіі.

— Зімовая частка спартакіяд будзе з 4 па 10 лютага 1928 г., летняя—з 10 па 25 жніўня.

— Спартакіяда ў **Норвэгіі** пачнецца **15 лютага 1928 г.** ў адным з галоўных гарадоў.

— Спартакіяда ў Чэха-Славакіі адбудзецца ўлетку—**15 чэрвеня ў Празе.**

— 4-ты сусьветны конгрэс Спортінтэрну, па рашэньні пленуму, будзе ў жніўні 1928 г. Конгрэс склікаецца ў Маскве.

Ад Беларусі на спартакіяду ў Норвэгію выяжджаюць каманды па лёгкай атлётыцы, гірах і гульнях.

Пленум выбраў новы склад Выканкому, у які ўвайшло 34 чалавекі; а ад СССР—9 ч.; ад Беларусі—т. **Леў.**

Нам. старшыні ВСФКБ тав. Леў, абраны ў новы склад Выканкому Спортінтэрну.

Зімовае сьвята фізкультуры ў Беларусі

Зімовае сьвята фізкультуры ў Беларусі будзе працягвацца з 22 па 27 студзеня 1928 г.

Будуць праходзіць спаборніцтвы на лыжах, каньках і цяжкай атлётыцы.

На сьвята прыяжджаюць замежныя каманды.

На пленум ВСФКБ.

25 сьнежня на пленум ВСФКБ прыяжджаюць прадстаўнікі рабочых спорторганізацыяў Чэха-Славакіі.

Дэлегацыя прыме ўдзел у працы пленуму.

Беларускі тэхнікум фізкультуры.

На падставе пастановы Савнаркому БССР, ВСФКБ прыступіў да організацыі беларускага тэхнікуму фізкультуры.

Тэхнікум будзе знаходзіцца ў Менску і пачне функцыянаваць у 1928-29 навучальным годзе.

Палац фізкультуры ў Менску.

У пяцігодні плян будаўніцтва БССР уключана пабудова **палацу фізкультуры ў Менску.**

Пабудова палацу і цэнтральнага стадыёну пачнецца вясною наступнага году.

„А ты, таварыш, у іх ліку?!".

Заліты сьветам прытульны пакой з надпісам на дзьвярох **„Габінэт партыйнай дыскусіі»** прыкоўвае ўвагу кожнага комсамольца, прышоўшага ў клюб „КІМ".

Гэты габінэт, які адчынен толькі тыдзень таму назад, мае на мэце дапамагчы комсамольцам разабрацца ў пытаньнях партдыскусіі, дапамагчы ім узброіцца дасканальным веданьнем політычных пытаньняў нашай сучаснасьці, па якіх опозіцыя разыходзіцца з большасьцю партыі.

Па ячэйках ідзе абмеркаваньне тэзісаў ЦК УсеКП(б) да 15-га партыйнага зьезду... Кожны вечар габінэт бітком набіты комсамольцамі, якія, схіліўшыся над брошурамі, дыскусійнымі лісткамі і іншай літаратурай, стараюцца зразумець сэнс тых пытаньняў, якія так хвалююць партыю напярэдадні 15-га зьезду УсеКП(б).

Асаблівая цікавасьць ў хлапцоў да 7-гадзіннага працоўнага дню, рацыяналізацыі вытворчасьці, зьніжэньня цэн на промтавары, узаемаадносін паміж прамысловасьцю і сельскай гаспадаркай да пагляду партыі і опозіцыі на гэтыя пытаньні.

* * *

За апошні час вышла шмат популярнай літаратуры па пытаньнях унутрыпартыйнай дыскусіі, становішча партыі і краіны да 15-га зьезду УсеКП(б) і інш. Вось галоўныя з іх:

1) **„Наши враги об оппозиции».** Гэтая популярная і танная брашура (цана 25 кап.) знаёміць нас з поглядамі ворагаў Савецкай улады—гэтак званай „трэцяй сілы» на опозіцыю. Шэраг водгукаў з замежных белагвардэйскіх газэт („Руля" і «Последних Новостей"), удала падмацаваных адпаведнымі комэнтарыямі, зьяўляецца лепшым доказам таго, **у чый бок хіліць опозіцыя, хто** зьвязвае свае **надзеі** на зварот да старога ладу з опозіцыйнымі выступленьнямі.

Замежная белагвардэйшчына ўсіх масьцяў констатуе, што... „опозіцыя стала на зусім правільны шлях, які неўхільна прывядзе яе да адкрытага хаўрусу і аб'яднаньня з усімі антысавецкімі элемэнтамі».

2) **А. Рыков. „Десять лет борьбы и строительства".** Гэтая кніжка, якая прадстаўляе сабою стэнографічны даклад старшыні Саўнаркому на юбілейнай сэсіі ЦВК СССР, дае поўны і выстарчальны аналіз становішча нашай краіны на парозе 11-га году Кастрычніцкай рэволюцыі. Шэраг конкрэтных фактаў і лічбаў у лёгкім і зразумелым выкладаньні навочна даводзіць чытачу, што мы, насуперак опозіцыйнай хлусьні, штогод расьцём і мацнеем ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі і культуры. Каштуе кніжка 10 кап.

3) **„Партия и оппозиция к 15-му с'езду ВКП(б).** (Кошт 20 кап.).

Пад такой назвай выдан даклад тав. **Бухарына** на сходзе актыву Ленінградзкай партыйнай організацыі. Даклад зьмяшчае ў сабе агляд унутрыпартыйнага становішча за апошнія два гады, паказвае, як опозіцыя, пачаўшы з контрвыступленьняў на 14-м партзьездзе, дакацілася праз „лясныя сходы" і нелегальны фракцыйны апарат да стварэньня падпольных друкарань, да саюзу з беспартыйнымі інтэлігентамі і контр-дэмонстрацый супроць рабочай клясы.

Адначасова тав. **Бухарын** малюе тую вялізэзную працу па будаўніцтву соцыялізму ў нашай краіне, якую правяла партыя за гэтыя два гады, не зважаючы на адкрыты сабатаж і разгортваньне фракцыйнай працы з боку опозіцыі.

4) **Сталин. „Об опозиции".** Гэты вялікі зборнік зьмяшчае у сабе шэраг прамоў і артыкулаў тав. **Сталіна,** прысьвечаных барацьбе партыі з опозіцыяй за апошнія пяць год. Кніжка лёгка чытаецца, перапоўнена багатым фактычным матар'ялам і зьяўляецца неабходным падручнікам па вывучэньні партыйных спрэчак за 1921—1927 гады.

5) І, нарэшце, неабходнай кніжкай, якую мы раім усім прачытаць, зьяўляецца зборнік **„Логика фракционной борьбы".** Апошні складаецца выключна з артыкулаў і прамоў **Зіноўева і Каменева** за 1923-24 гады, якія зьяўляюцца **найлепшай агітацыяй супроць іх-жа саміх.**

Ня ўсім комсамольцам вядома, што гэтыя былыя «правадыры» яшчэ толькі 2 з паловай—3 гады назад аддавалі ўсю сваю красамоўнасьць выкрыцьцю памылак Троцкага і бязьлітаснай барацьбе супроць опозіцыянэраў, якія ў тыя часы спрабавалі пахіснуць адзінства партыі.

— „Пытаньне будзе разьбірацца па сутнасьці, незалежна ад таго, якія заслугі ў мінулым мае кожны з нас",—казаў тав. Зіноўеў на адным партыйным сходзе 3 гады назад, выступаючы супроць Троцкага.

Гэтыя словы, як нельга больш прымянімы да самога Зіноўева, які ў сваіх антыпартыйных выступленьнях паказвае на былыя заслугі лідэраў опозіцыі.

* * *

Кожны вечар гэтыя кніжкі перачытваюцца дзесяткамі комсамольцаў, якія прыходзяць у новы клюбны габінэт.

А ты, таварыш, у іх ліку?

Я. З.

Гутаркі урача.

Як захавацца сябе ад прастуды?

Уласна кажучы, прастудных захварэньняў у поўным сэнсе слова няма затым, што адна прастуда ніякай хваробы ня выкліча. Але трэба памятаць, што прастуда бывае вельмі важным фактарам ва ўзьнікненьні цэлага шэрагу хвароб, якія завуцца «прастуднымі». Так, напрыклад, усім вядомы такія хваробы, як грып, інфлуэнца і інш., якія, большай часткай, пашыраюцца ў часе няпэўнага надвор'я. Надмерная ахалода цела паслабляе організм. А аслабеўшы організм уяўляе з сябе добрую глебу для правікненьня і разьвіцьця ўсіх тых мікробаў, якія выклікаюць названыя хваробы.

Таму трэба асабліва ўважліва асьцерагацца рэзкай ахалоды цела. У памяшканьнях не павінна быць рэзкіх хістаньняў цяпла. Тэмпэратура павінна быць роўнай, у сярэднім ад 12 да 14 градусаў.

Ня раіцца быць ў горача-натопленых пакоях, таму, што гэта песьціць цела, аслабляе яго і высоўвае небясьпеку захварэньня грыпам.

Небясьпечна выходзіць на холад дрэнна апрануўшыся. Тут „удальству" не павінна быць месца. Калі вы, напрыклад, выходзіце са сходу, ці з вечарынкі і падстаўляеце адчыненыя грудзі марознаму ветру, дык гэта першы і верны крок да прастуды. Трэба памятаць, што грыпам, напрыклад, можна захварэць ня толькі пасьля ахалоды ўсяго цела, але і ад ахалоды асобных яго частак: ног, горла, галавы і інш. Заўсёды трэба сачыць за тым, каб абутак быў цэлы, ня піць занадта халоднай вады і ня выходзіць на вуліцу з непакрытай галавой, чым за апошні час некаторыя „фізкультурнікі" сталі бравіраваць.

Трэба сказаць, што ахалода цела не на ўсіх аднолькава дзейнічае. У той час, калі некаторыя ня выносяць нават лёгкага павеву ветра, другім нічога ня значыць хадзіць лёгка адзетымі ў самыя моцныя маразы і купацца ў лядзяной вадзе аж да сьнежня месяца. Гэта залежыць ад вынослівасьці організму. Закаліць цела можна, калі з дзяцінства прывучацца да сьвежага паветра, спаць заўсёды пры адчыненых вокнах, кожны дзень абцірацца халоднай вадой, часта купацца, не апранацца ў занадта цёплае адзеньне і г. д. Такую закалку трэба праводзіць з вялікай асьцярожнасьцю. Той, хто з дзяцінства сябе не закальваў, а толькі цяпер узяўся за гэтую справу, павінен праводзіць такі рэжым паступова, не перасольваючы, бо надмернае „усердие" тут можа прывесьці да адваротных вынікаў.

Недаяданьне, знорваньне, ночы без сну,—усё гэта аслабляе здароўе і рэзка ўзмацняе нахільнасьць да прастудных захварэньняў. Яшчэ большае значэньне мае тут злоўжываньне алкаголем, бо факты паказваюць, што алкаголікі хутчэй за другіх захворваюць грыпам і дрэнна яго пераносяць.

Курэньне таксама садзейнічае захварэньню.

Гэта тлумачыцца тым, што ў курыльшчыкаў органы дыханьня ніколі ня бываюць упаўне здаровымі і моцнымі.

Матлес.

ЗГУБЛЕНЫ.

— Комсамольскі білет за № 50554 на імя **Караневіча М.,** выдадзены Віцебскім акругкомам ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет за № 7909, на імя **Залуцкага Ф. А.,** выдадзены Менакругкомам ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет за № 7923, на імя **Федарака Я. А.,** выдадзены Менакругкомам ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет за № 86113, на імя **Гольдбэрг Г. А.,** выдадзены Менакругкомам ЛКСМБ.

Адказныя рэдактары: А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867.

Менск, 1-ая друкарня БДВ